

VISTO que el territorio de Lituania sigue ocupado por las fuerzas de ocupación soviéticas, que irrumpieron por la fuerza en 1940, quebrantando todos los pactos de amistad y ayuda mutua firmados solemnemente entre Lituania y la URSS;

que el régimen comunista-bolchevique instaurado en nuestra patria es el más humillante y depravador de todos los conocidos, ya que lleva al exterminio genocida de la población autóctona por medio de arrestos, asesinatos y deportaciones en masa;

que han sido conculcadas las libertades de toda índole y escarnecidos los más sagrados derechos humanos y divinos; y

CONSIDERANDO que tal estado de cosas lleva al exterminio total del pueblo lituano, ansioso de paz y libertad;

que mucha gente patriota sufre privaciones, hambre y torturante trabajo de esclavos en las estepas de Siberia y las minas de la región ártica y

que prosigue en Lituania la lucha

designal, incesante y heroica de los guerrilleros por aliviar el sufrimiento de sus compatriotas,

los lituanos de la República Argentina, reunidos en el salón "Lituano" de Avellaneda, convocados por el Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina, en ocasión de celebrarse el DIA DE LA NACION LITUANA el 12 de Septiembre de 1954

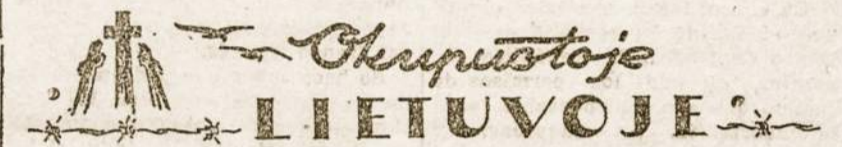
DECIDEN:

PROTESTAR enérgicamente por el sojuzgamiento de su patria por parte de los verdugos bolcheviques;

EXIGIR la inmediata restauración de la libertad de Lituania y de todos los connacionales presos o confinados en cualquier parte, y

SOLICITAR para ella la ayuda de los pueblos y gobiernos de buena voluntad del mundo libre, especialmente de este pueblo y gobierno justicialistas de la República Argentina, que promueven el bienestar general del mundo, y

Facultar para la firma del documento de su voluntad a las autoridades del Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina.



ISVEZIMAI VYKSTA NUOLATOS.

Per Vilniaus radiją rugpiūčio 25 d. paskelbta žinutė, kad per Vilniaus geležinkelio stotį kasdien pravažiuoja ešalonai į Sibiro dirvonojančias žemes. Jie iš Lietuvos veža namus, įvairius įrengimus, vežimius ir žemės ūkio mašinas. Kartu su mašinomis į Sibirą vyksta kombaininkai, šoferiai mechanikai. Vakar, pažymi šis radijas, iš Vilniaus stoties į Sibirą išvyko du ešalonai su kombainais — iš Šiaulių, Klaipėdos ir kitų respublikos rajonų. Kartu su kombainais vyksta ir aptarnaujantis personalas. Šiandien, priduria radijas, iš Vilniaus į Vidurinę Aziją išvyko 70 automašinių kolona. Sekančią dieną radijas ankstyvesnį pranešimą papildė, kad dauguma į Sibirą išvykstančiųjų esąs jaunimas ir kad vieno ešalono išlydėti atvykęs pavergtos Lietuvos sovchozinių ūkių ministerio pavaduotojas draugas Siničkinas. Dviejų išvykusių ešalonų sudėtyje buvo daugiau, kaip 100 automašinių ir šoferių. Štai kokią paramą Rusija teikia lietuvių tautai, grobdama jos turtą ir tremdama lietuvius į Sibiro dirvonus. Vilniaus radijas jau rugpiūčio 19 d. buvo pranešęs, kad į Kazachstaną ir kitas Sibiro sritis iš pavergtos Lietuvos išsiųsta lietuvių būriai: agronomų, žemėtvardininkų, dirvos tyrimo specialistų. Kad išvežimai vyksta nuolat, matosi ir iš paskiausio Vilniaus radijo rugpiūčio 27 dienos pranešimo: „Šiandien iš Vilniaus į Kazachstaną išvyko nauja T. Lietuvos automobilų transporto ir plentų ministerijos darbuotojų grupė“. Toji kolona išvyko į Akmolinsko sritį. Ministerija gavusi pranešimą, kad iš anksčiau pasiųstų 180 sunkvežimių kolonos 150 nuvykę į Akmolinsko sritį, o 30 į Rustovką, Altajaus krašte.

latinio kludymo darbams, tikrai gali sutrikti žiemkenčių sėja.

* Vilniaus radijas rugpiūčio 21 d. pasigyrė, esą, rekonstruotame Kauno mėsos kombinate sumontuotas pirmasis respublikoje paukščių apdirbimo konvejeris. Toks pat įrengimas esąs padarytas Šiaulių mėsos kombinate, ir baigiamas Panevėžio įmonėje. Pasigyrimas apie šiuos dalykus yra ne kas kita, kaip rekonstruotas melas. Kauno mėsos kombinate, buvusiam Maiste, pastatytas tik nedidelis priestatas paukščiams laikyti, o vadinamas konvejeris yra likęs iš seno. Jis ne pirmasis respublikoje, nes panašūs įrengimai buvo Šiaulių ir Panevėžio Maisto įmonėse. Abi šios įmonės karo metu nenukentėjo. Rusijos kariuomenė, okupavusi Lietuvą jas rado pilnoje tvarkoje.

* Vilniaus radijas rugpiūčio 25 d. pasigyrė, kad Kauno sluvykla „Raudonoji vėliava“ ruošiasi pradėti siūti žiemos laikotarpiui moteriškus kailinius ir vaikams kailinukus. Si praežastis, kad sluvyklos ruošiasi tuo metu siūti tokius drabužius, kurie jau reikalingi vilkėti, ir vargina žmones. Šiomet, mokslo metams prasidedant, moksleivių tėvai turėjo dar didesnę vargą, beiškodami parduotuvėse vaikų drabužių ir avalynės. Parduotuvės buvo apytuštės: nei paltelių, nei švarkelių, nei batelių. Taip yra iš dalies dėl to, kad sluvyklos laiku jų nepateikia prekybai, bet daugiausia ir todėl, jog visus geresnius vaikiškus drabužius ir avalynę į Rusiją išgabena. Vietinėms parduotuvėms palieka tik vadinaus brokinius. Ir jų mažai buvo.

* Rugpiūčio 3 d. „Tiesa“ paskelbė valstybinių leidinių politinės, mokslinės ir grožinės literatūros tik ką išleistų knygų sąrašą. Iš paskelbtų 17 naujų knygų, nėra nė vienos lietuvių autorias. Jas visas parašė rusai. Kitas panašus sąrašas, paskelbtas tame pačiame laikraštyje rugpiūčio 10 d., rodo, kad visas 12 knygų parašė ne lietuviai, bet vėl rusai. Visos šios knygos su lietuvių kultūra nieko bendro neturi. Dauguma jų yra techniniai ir kitais klausimais, kurių įtaigojimas pavergtiesiems tik Kremlui gali būti naudingas.

TRŪKSTA RAŠOMŲJŲ PRIEMONIŲ

Nors Lietuvoj „pagaminama vis daugiau popieriaus“, tačiau iš tikro ten toks didelis popieriaus trūkumas, kokio ten dar niekada nėra buvę. Nėra ne tik vnyiojamojo popieriaus, bet ir rašomojo, nekaltant jau apie rašomasias priemones. Ir nežinia, kada padėtis pagerės. Pupeikis per Vilniaus radiją guodžia mokinius, kad „jie turį net geresnes mokymosi sąlygas, kaip Amerikoje“, kur, esą, net 6 milijonai vaikų negali lankyti mokyklų. Kodėl jie negali: ar ir ten mokiniams trūksta sąsiuvinų, avalynės ir drabužių, kaip ir „geresnes mokymosi sąlygas“ turinčioje Lietuvoje?

LAIKAS

Nr. 124 VII M.

“EL TIEMPO” — SEMANARIO LITUANO — 17 DE SEPTIEMBRE — RUGSEJO 17 d. 1954 m.

Europa - politikos centras

ANGLAI NORI TARPININKAUTI

Nepavykus sudaryti Europos Gynybos Bendruomenės, Europos ateitis atsistojo prieš didelį klausimą: ar šio kontinento laisvieji kraštai mokės rasti kelią bendram apsigynimui, ar nuleidę rankas lauks kažkokio stebuklo? Labiausiai tai nevilities ir nesutarimo politikai yra pasidavę prancūzai. Jie negali suprasti, kaip jų buvę priešai vokiečiai vėl turės būti laikomi lygiais su nugalėtojais. Svarbiausiai, jie bijo, kad visą Europos politikos iniciatyva nepereitų į vokiečių rankas. To nevieningumo žala ne tik Europos sausumai, bet ir anglų salai aiškiai mato Anglijos vadovaujantieji politikai. Tai buvo

nėta, Filipinų sostinėje Maniloje buvo aštuonių valstybių atstovų pasitarimas, kuriame turėjo būti sudaryta Azijos santarvė, panaši į vadinamą Atlanto santarvę. Galima sakyti, kad šis pasitarimas pavyko, nes tokia santarvė buvo sudaryta. Gal kai kurios pataisos pakeitė šiek tiek amerikiečių pasiūlytą projektą, bet esmėje jis yra naudingas tiek JAV-bėms, tiek Anglijos ir Prancūzijos kolonijoms, tiek ir pačioms Pietų Azijos valstybėms. Jos bent kiek turės didesnių garantijų komunistų puolimo atveju. Bet pilno tikslo ši naujoji Santarvė nepasiekė, nes dar liko už jos ribų labai svarbios valstybės, kaip Indija, Japonija ir Laisvoji Kinija.

proga iškelti naujus klausimus, kurių Kremlius nelabai nori, būtent, pavergtųjų tautų užgrobigumą ir tokio užgrobigimo metodus. Bet manoma, kad Maskva ir kartu Pekinas naudosis proga tuo pačiu metu kur nors sudaryti naują triukšmą, kad nukreiptų visą dėmesį nuo savęs. Ir ar tik šiuo metu nebus Kinija parinkta, kaip naujo karo išeities taškas? Aišku, tada karas turėtų plėstis, nes ten vėl išiveltų amerikiečiai, o tuo tarpu koks nors Višinskis galėtų sakyti, kad jie kišasi į svetimus reikalus. Ir JT visuotinis susirinkimas būtų vėl paverstas naujų ginčų vieta. Tai naujaisi politiniai rūpesčiai, kurie greit parodys savo kelio kryptį. — P. S.



Virginijos Universitetas

jiems gera proga, amerikiečių politikai pralaimėjus, imtis naujos iniciatyvos Europos suvienijimui ir įieškoti kelių prie to suvienijimo prieti. Dėlto Anglijos užs. reik. min. A. Edenas pastarosiomis dienomis išvystė nepaprastai didelę diplomatinę veiklą. Pradėjęs nuo Briuselio, Belgijos sostinės, per Bonną ir Romą nuvyko į Paryžių. Jo kelionės pėdsakai truputį matomi, bet dar neaiškūs. Iš oficialių pranešimų galima spręsti, kad visur jis sutinka kliūčių, bet daugiausia jų randa Paryžiuje. Tačiau vis tik laikraščių politiniai komentatoriai spėlioja, kad laikas Edenui pavyko. Pirmiausiai manoma, kad susidarys nauja gynybos bendruomenė, kuri mažai tesiskirs nuo ankstyvesnės, bet tik daugiau narių turės. Spėjama, kad ši gynybos bendruomenė apims taip pat Angliją, Kanadą ir JAV-bes. Antra, kiekvienas kraštas turės savo kariuomenę, kuri tik karo atveju bus pajungta vienam generaliniam štabui. Tuo būdu, manoma, mažiau nukentės valdžių presytzas ir bus apgintos tautinės ambicijos. Ar tai pavyko Edenui šiuose pasikalbėjimuose ir ar pavyks ateityje ką nors panašaus sudaryti, sunku dar teisingai įspėti, bet tikimasi, kad greitai laiku įvyksianti Londone konferencija jau galės prieti prie kokių nors konkrečių išdavy.

Reikia manyti, kad netrukus ir jos, gal išskyrus tik Indiją, kol ją valdys J. Nehru, išjungs į šią gynybos sistemą.

AR KINAI PRADĖS KARIAUTI?

Keleta savaičių pasaulis buvo ramus — niekur nekariavo. Bet kom. Kinijos vadai nuolat graso „išlaisvinti“ Formozą, kurią valdo Čiangkaišekas. Pastaruoju metu nėra jokia paslaptis, kad tarp Formozos salos ir kom. Kinijos pakrančių nuolat zuja amerikiečių laivai, lėktuvai ir žvalgai, saugodami Formozą nuo staigaus užpuolimo. Tuo tarpu kiniečiams jau verda kraujas, ir jie vieni kitus puldinėja, bombarduodami karinius tikslus ir terorizuodami gyventojus. Ypač nukentėjo Kemoy sala, ant kurios numesta jau kelios dešimtys, o gal ir keli šimtai tonų sprogstamos medžiagos. Ar komunistinės Kinijos vadovai pradės naują karą, ar dar lauks patogesnio laiko — tokį klausimą stato jau ne tik laikraščiai, bet ir politikai. Tas verčia Vakarų pasaulį mėginti greičiau susitarti ir diplomatus — rodyti daugiau energijos prie tokio susitarimo laisvasias valstybes privesti. Kaip tas pavyks, dar nežinia, bet manoma, kad Londono pasitarimai duos gerų rezultatų. Greitu laiku susirinks Jungtinių Tautų atstovai į visuotinį pasitarimą. Vėl Maskvos propagandistai galės skelbti savo propagandą, pasidžiaugti savo laimėjimais, o vakariečiai turės

NAUJAS GIMNAZIJOS DIREKTORIUS

Naujuoju Vasario 16 Gmnazijos direktorium Vokietijos Krašto Valdya nuo š. m. rugpiūčio mėn. 1 d. paskyrė dr. Vladą Literškį.

D-ras Literškis 1940 m. baigė Vytauto Didžiojo Universiteto Matematikos-Gamtos Fakulteto biologijos-geografijos ciklo geografinės grupės mokslus, labai gerai išlaikęs visus egzaminus ir gerai atlikęs diplominį darbą „Šventosios nuotakis ties Ukmergė“. Be to, d-ras Literškis Teologijos Filosofijos F-te išklaušė kursų ir išlaikė egzaminus iš psichologijos, pedagogikos, mokyklų higienos, eksperimentinės pedagogikos ir kt. pedagoginių šakų ir atliko bendrosios mokslineio darbo metodikos pratybas.

D-ras Literškis 1938—1944 m. V. D. U. Technologijos fakultete vyr. asistento teisėmis dėstė „Techniškąją mikrobiologiją“ F-tas priėmė jo disertaciją „Citrininė fermentacija“, bet, nors jau buvo išlaikyti daktarato egzaminai, jos gynyimą nutrunkė karas. Iki tremties mokytojo Kauno Suaugusių Gmnazijoje, o tremtyje mokytoja-vė Greveno Augšt. Prekybos Mokykloje ir gmnazijoje, paskui Blombergo ir Augustdorfo gmnazijose. 1945-47 m. studijavo Goettingeno universitete mikrobiologiją ir geografiją, o 1948 Mūnsterio universitetas suteikė Dr. rer. nat. promociją.

* Adelaidėje išrinkta nauja skautų akademikų valdyba: Dr. S. Pacevičienė, stud. J. Naujalis ir A. Navakas.

SUDARYTA AZIJOS SANTARVĖ

Kaip jau anksčiau buvo mi-

NUEVAS MEDIDAS DE GOBIERNO ESTIMULAN LA AUTARQUIA INDUSTRIAL DE LA NACION

Fortalecer las industrias, hacer que ellas constituyan un motivo de superación a fin de que sus productos puedan suplir en breve lapso los que todavía es indispensable traer desde el exterior, siguen siendo propósitos fundamentales del general Perón.

Si nos detenemos a analizar cuanto se ha hecho va en tal sentido, nos será sumamente fácil comprobar que nuestro país ha experimentado una extraordinaria transformación industrial en cuanto a calidad y técnica se refiere, toda vez que lo que produce el país puede competir ventajosamente con los artículos similares que se fabrican lejos de los límites de la patria.

Sin embargo, el gobierno no cesa en sus anhelos de conquistar la plena autarquía con el fin de ahorrar divisas y de intensificar todas aquellas actividades que aún no han logrado superarse en la forma que persiguen los objetivos del Segundo Plan Quinquenal.

En concordancia con tales objetivos, el Estado ha resuelto que el Banco Central de la República Argentina otorgue los permisos de cambio que son indispensables para la importación de maquinarias y equipos destinados a atender las necesidades de los diversos sectores industriales argentinos.

Entiende el gobierno que para asegurar tal finalidad, la política futura en la materia debe basarse en planes y programas de conjunto de cada uno de esos sectores de manera que el equipamiento y desarrollo de los mismos se efectúe en forma racional y orgánica, tal como se ha venido haciendo en los últimos tiempos para la industria del cemento, celulosa, farmacéutica, minera, maquinaria agrícola, herramientas, etc.

Para lograr un mayor ajuste en la importación y programación de estos nuevos planes, ha sido re-

querida la colaboración de la Confederación General Económica y de las federaciones y cámaras que la componen, por lo que resulta de interés, que los pedidos de permisos de cambio para la importación de bienes de capital, sean formulados dentro de planes de conjunto y por sectores industriales.

Cabe señalar que dentro de esta planificación se concede prioridad al desarrollo de la industria de la energía eléctrica de acuerdo a lo estipulado en el plan de gobierno. De esta manera se concreta un plan de importación que solucionará uno de los problemas más importantes que enfrentarán tanto los sectores industriales como numerosas poblaciones del interior del país.

La concesión de esos permisos de cambio será liquidada por el Mercado Oficial, con financiación a plazos, y la importación de los elementos y maquinarias para la producción de energía eléctrica deberá ser originaria de Alemania, área de la libra esterlina, Dinamarca, Italia, Japón, Países Bajos, Suiza y zona del franco francés.

Se hace saber que podrán presentar pedidos con esta finalidad únicamente las empresas o cooperativas de electricidad, los industriales e instituciones usuarios, estén inscritos o no en el Registro de Cambios de la Dirección Nacional de Aduanas.

Estamos, pues, en presencia de nuevos recursos destinados a fortalecer nuestra independencia económica. — Así lo demuestran los alcances de las medidas de gobierno que comentamos, que se orientan, como lo establece la doctrina nacional, hacia el acrecentamiento de las fuentes de trabajo, el bienestar del pueblo y la liberación de las ligaduras que en determinados aspectos industriales todavía nos mantienen aferrados a los mercados del exterior.

KUN. DR P. BRAZYS I ROSARIO



Kun. dr. Pranas Brazys MIC rugsėjo 15 d. traukiniu išvyko į Rosario. Per puspenktą metų savo gyvenimo ir darbo Avellanedoje jis religiniam ir tautiniam bare išrėžė gilią vagą. Tik atvykęs iš Italijos jis pradėjo rūpintis, kad Argentinos lietuviai turėtų savo tvirtą lietuvišką ir kartu krikščionišką spausdintą žodį. Visomis jėgomis remiamas tuometinio Marijonų viršininko ir lietuvių klebono kun. K. Vengro bei kitų vietos lietuvių visuomenininkų pradėjo leisti „Laiką“, jo redakcinį darbą pasiūdamas ant savo pečių. Vėliau, pats paskirtas Marijonų viršininku ir Aušros Vartų klebonu, nuo redakcijos darbo pasitraukė, bet spaudos darbams buvo padėtas dar stipresnis pagrindas, kai jo rūpesčiu ir dėdėmis pastangomis buvo nupirkta nuosavyje spaustuvių mašinos. „Laikas“ dabar gali džiugintis, eidamas savoje spaustuviėje.

Kun. Brazys neapleido ir kitų darbo sričių. Pereitais metais, jam vadovaujant, Aušros Vartų parapijos sode buvo padaryta sporto aikštelė, kurioje lietuviai sportininkai gali treniruotis ir ruošti sporto pasirodymus. Jau baigtos taip pat ir laikinos Lietuvos Muziejui patalpos, kuriose greitu laiku bus įrengtos atitinkamos vitrinos ir išstatyti mūsų tautiečių suaukoti muziejiniai eksponatai. Aušros Vartų parapiją jis paliko ant stiprių kojų, nes, lietuviams juo pasitikint ir jį remiant, buvo išmokyti skaudžiausios skolos, susidarintos dėl Lietuvos Salės ir mokyklų statybos bei kitų geresnio lietuviško centro įrengimų. Kaip anksčiau lietuviai parapijos vadovai, taip ir kun. Brazys Argentinos lietuvių istorijoje bus minimas su meile ir pagarba. Nuo rugsėjo 15 d. kun. dr. P. Brazys savo vyresniųjų yra paskirtas Rosario lietuvių parapijos klebonu ir Marijonų viršininku. Galima tikėtis, kad ir ten jis lietuviams paaukos savo jėgas ir mokslų geresniam lietuvių suorganizavimui ir Dievo garbei. Buenos Aires ir Avellanedos lietuvių kolonija linki savo buvusiam dvasios Vadovui Dievo palaimos naujuose dirvuose.

* Lietuvių Namų Bendrovė, Londone, turi jau apie 14.000 svarų turtą, taip pat nuosavą spaustuvię. Anglijos lietuvių ateities uždavinį tarpe minimas reikalingas steigti senelių prieglaudą, o taip pat stovyklą jaunimui. Jie nori sudaryti bendrovę ir nusipirkti ūkį (farmą). Norima pradžioje sudėti 10.000 svarų kapitalą. Apskaičiuojama, kad toks ūkis Anglijos sąlygose būtų pelningas.

kultūrą, ministeris įspėjo žemės ūkio darbuotojus, kad dar daug trūksta iki 2 milijonų hektarų, kaip tai yra numatyta antrajame penkmečio plane bei reikalingus išplėsti šia kultūra užsėtinus plotus, kad būtų patenkintas vietos rinkos poreikis. Generolo Perono vyriausybė, remdama saulėgrąžų auginimą, pakėlė jų kainą iki 60 pesų už dvigubą centnerį (kvintalą), gi anksčiau buvo mokama 45 pesai.

„Iš kitos gi pusės — pastebėjo ministras pareigūnas — yra atsargoje 25 milijonai maišų patikrintos saulėgrąžų sėklos paskirtumui ūkininkams, o taip pat Užsienio Prekybos Ministerija per Argentinos Mainų Skatinimo Institutą pažadėjo palaikyti tam pačiam tikslui 7.500 tonų paprastų saulėgrąžų sėklų“.

NAUJA DR. J. MAČERNIO KNYGA

Šiomis dienomis knygų lentynose pasirodė mūsų filosofo Dr. J. Mačernio ispanų kalba parašyta knyga „El Hombre y un enigma?“ (Ar žmogus yra mišlė?), išleista „Fides“ leidykla. Apie ją duodame dviejų Argentinos profesorių pasisakymą.

Red.

Žymus Argentinos filosofas, Ismael Quiles, S. J. apie šį veikalą šiaip atsiliepa: „Su tikru malonumu perskaičiau Tamstos veikalą „El hombre — y un enigma?“ rankraštį. Leiskite Tamstai nuoširdžiai pasveikinti, nes Tamstai sugebėjai parinkti pačias pagrindines ir centras žmogaus problemas ir jas išdėstyti su didžiausiu įdomumu, originališku ir realizmu. Veikalas yra pilnas orientuojančių sugestijų ne tik šiaip skaitančiai publikai, bet ir patiems mokslininkams. Todėl ir atsižūrėm į gili humanistiką, su kuriuo veikalas parašytas, neabejojau, kad jis bus skaitomas su dideliu susidomėjimu ir nauda“.

O trijų augštųjų mokyklų literatūros profesorius Juan Carlos Garcia Santillán šiaip rašo:

„Tikra tiesa, jog šiandien niekas jokiaje srityje nebegali būti „au courant“, nebegali pasekti visų tos srities vystymąsi. Net ir šiolai. Kinės literatūros profesorius, nors jis tam su meile ir dideliu uolumu pasižvelgė. Todėl niekas negali būti tikras, kad jis gerai patalkys klausiančiam nurodyti į knygą, kurios skaitymas būtų reikalingiausias šiam gyvenimo momentui, kurs taip yra pilnas klausimų, ilgesių ir nusivylimų, persekiojimų, baimės ir visokiausių rūšies priešenybių kaip iš vidaus, taip ir iš išorės. Tačiau bevykdant savo pašaukimo pareigas ir dar labiau iš pamėgimo po skaitymo tiekios knygų, kurios atidingsiai šiu laikų minties ir jausmų pakraipais, jeigu prislėgtas kasdienio gyvenimo vargais ir baimėmis manęs paklaustų, kurią knygą jis turėtų skaityti, kad bent galėtų pakelti tą gyvenimą, kurs mūsų dienomis yra tarsi bemirštąs, be jokio dvejotimo jam pasakyčiau: „Pradėk Tamstą skaityti, ir pakartotinai skaityti, ir apmastyti bei komentuoti šią naujausią daktaro Mačernio knygą: knygą, kuri pagal jau paplitusį Koestlerio išsireiškimą, įgalina šioje vidudienio metu esančioje tamsumoje regėti iš vidaus ir iš lauko pasaulį ir žmogų, ir ypatingai žmogų, kad pamačius jo vidutinį pasaulį, o per vieną ir per kitą su didžiausiu galimu aiškumu, jų abiejų Autorių, be kurio Prezencijos nesąmonė yra žmogus ir chaosas yra pasaulis.“

VAISTAI TIRPDA INKSTŲ AKMENIS

Inkstų akmenys yra sena žmonių ir gyvulių liga. Anglas tyrinėtojas Elliot Smith rado didelį inkstų akmenį mirmioje jauno egiptiečio, mirusio prieš 5000 metų. Manoma, kad šią ligą išsukia cheminiai ir bakterijų nuodai, vitaminų trūkumas, kita kuri ilga liga, nugaros kaulų kreivumas, spaudžiantis nervus, daug kalcijų turintis maistas, dvasinis neramumas. Neveltui yra sakoma, kad vienas ar kitas blogas nuotykiškas tiesiog per inkstus perėjus. Šia liga daugiausia serga vyrų, mažiau moterų. Jei gyvuliai šeriami pašaru, kuriame yra daug kalcijų, oksamidų, tai inkstuose atsiranda akmenys. Tokį pat veikimą turi ir bakterijų nuodai.

Inkstų akmenų pasigaminimo eiga yra nufilmuota, panaudojant varlę. Paveikluose aiškiai yra matoma, kaip kraujo takais kenksmingos medžiagos patenka į inkstus ir ten tuojau atsiranda nuosėdos, iš kurių susiformuoja kristalai. Jie, pradžioje būdami maži, pereina per inkstų filtrą. Jei šie kristalai susiklijuoja, tai atsiranda didelis akmuo, kuris užkūša didį kanalą ir sukelia inkstų dieglius. Žmonės, kurie daug prakaituoja, turi labiau koncentruotą šlapimą ir sunkiau perneša inkstų priepuolius. Tie, kurie yra linkę į šią ligą, negali ilgai gyventi šiltoje tropinėse srityse. Šiltoje kraštuose net pas vaikus randama didelių akmenų. Spėjama, kad čia veikia vidujinis išdžiūvimas.

Rasė taip pat vaidina savo vaidmenį. Šiaurės amerikietis Dr. Butt, kuris perėjo karo metu dirbo vienoje Floridos ligoninėje, pastebėjo, kad negrai labai retai suserga inkstų akmenų liga, o baltuosius amerikiečiai jau pačioje jaunystėje yra jos kankinami. Negrų šlapimas esąs visai kitos cheminės sudėties.

Seniai buvo ieškoma būdų šiai negerovei pašalinti, bet pasekmės vis nebuvo pilnai patenkinamos.

ir ypatingai žmogų, kad pamačius jo vidutinį pasaulį, o per vieną ir per kitą su didžiausiu galimu aiškumu, jų abiejų Autorių, be kurio Prezencijos nesąmonė yra žmogus ir chaosas yra pasaulis.

Jaučiu, jog kategoriškai ir dirbiškai skamba šis mano sprendimas, tačiau turiu prisipažinti, jog nežiūrėm į tai pasilikti visai ramus ir patenkintas tą sprendimą pareikšdamas. Priežastis tam yra aiški ir paprasta: ši knyga daugeliui gali padaryti tą gerą, kurį jauti ją skaitydamas.

Gal šiandien nieko taip netroškama, kaip išvelgimo į savo vidų, kas įgalintų matyti ir pasaulį ne taip jau tamsioje šviesoje: štai kas ir pateisina knygos pavadinimą. Ir drauge tai pateisina ir kiekvieną iš tos knygos įdomiausių straipsnių, kurie yra būtinausi kaip tik mūsų dienomis ir kurie pagal puikiausią savo sąrangą sudaro kaip ir kelrodį, kurs primena anąjį sevonės piligrimų, bejieškancijų ramybės: jie suteikia žavėtinus atsikvėpimus ir yra tarsi laiptai į Dangų.

Ir visa tai dinamiškame stiluje, ir virš to — kas ypatingai stebėtina — knyga kupina žydnios jaunystės, sveiko užkrečiančio linksmumo, ir pilna gardžių, subrendime primokusių vaisių. Knygos fone matosi ne daugiau ir ne mažiau kaip geras žmogus, neeiliniai išmintingas. Greita gili sentencijų (minties) užtinkama geriausias rūšies jumoristinė frazė. Šypsena ir net atviras juokas jus lydi nuo vieno straipsnio iki kito.

Skaitydamas šią knygą nesiskirkite nuo užrašų knygelės ir nuo plunksnos ir pasižymėkite, pasižymėkite veik be pritraukos anas gražias mintis, rimtas ir sintetines, kurios šiais laikais kiekvienu momentu yra reikalingos, kad galėtum gyventi. Turime prieš save išminčių, kurs tuo pat metu yra ir rašytojas. Kiek čia ontologijos pavyzdžių!

Šiuo atveju ir nebūdamas pranašu gali pasakyti, jog ši didinga knygelė bus išversta į daugel, ne — į daugybę kalbų ir greit apsuks ratą aplink pasaulį, ir tuo būdu šis pasidarys mažiau šurkštus, mažiau kamuopus ir susiskirstęs, daugiau apvalus, rimtesnis ir susijungęs, labiau pastovus ir talkingas, labiau linksmas ir laimingas per tai, kad pasidarys labiau matančiu ir geresniu“.

Dr. Butt'o žinioje dirbanti galestinčioji sesuo pastebėjo, kad vienos lignonės, kuri anksčiau buvo gavusi iš jaučio liaukų pagamintų vaistų, — Hyaluronidases, — šlapimo stiklė neatpirdama nuosėdų. Tas paskatino Dr. Butt'ą daryti bandymus. Panaudojus Hyaluronidase platesniu mastu, buvo pastebėta, kad nuo šiu vaistų pasigamina medžiagos, kurios sustabdo akmenų gamybą.

Jau vieni metalai, kai S. Amerikoje įvairiose ligoninėse su pasiekimu yra vartojami šie vaistai. Ir džiaugiamasi, kad didįjį priešą paviko paimti stipriai į nagus.

Vokiečiai skelbia, kad jie surado dar geresnius vaistus. Keller ir Goerlich iš raudonųjų dažų šaknies (Rubiatinctorum) pagamino vaistus, kurie ištirpdo inkstų akmenis ir yra nekenksmingi žmogaus organizmui. Šiuose vaistuose esantis alizarinas išskiria akmenyse esančias magnezijos druskas, ir akmenys sutrupa. Dirbtiniu būdu pagamintas alizarinas neturi tų savybių, jis, matoma, suskyla nepasiekęs inkstų kraujo takų. Nustačius specialų maistą, pašalinus fizines ir, kiek galima, protines priežastis, naujų vaistų pagalba yra pavykę tik iš vieno inksto pašalinti 40 akmenų. Didelių, iš urato ir oksalato susidedančių akmenų šie vaistai neištirpdo. Tokius akmenis reikia išimti operacijos keliu.

Žiurkėms 75 dienas buvo duodamas maistas, kuris suaktyvina inkstų akmenų gamybą. Padarius rentgeno nuotrauką, yra rasta, kad inkstuose tų žiurkių, kurios gavo iš raudonosios šaknies pagamintų vaistų, beveik neatpirdavo akmenų, o tų, kurios vaistų negavo, inkstai buvo akmenimis užkūsti. Iš to buvo aiškiai pastebėta, kad vaistai akmenis tirpdo ir neduoda jiems pagaminti. Turima vilties, kad, panaudojus naujas inkstų tyrimo priemones ir naujus vaistus, inkstų akmenų liga nebebus didelis galvosūkis. Dr. J. Narbutas.

ESCUELAS MADRES DE LA INDUSTRIA ARGENTINA

El general Perón ha propugnado en todo momento que el país supere su estado pastoril y llegue al dominio de las industrias con lo que habría de conseguirse dejar de ser tributarios en materias técnicas y mecánicas, para convertirse en productores y cumplir el autoabastecimiento. De esta manera, el campo unido a las fábricas rendiría varias veces más y las elaboraciones multiplicarían sus materias primas.

En el Segundo Plan Quinquenal se establece un sistema de realizaciones en ese sentido y el gobierno justicialista ha puesto va las bases del desarrollo que busca.

Las empresas nacionalizadas, entre las que se destaca el IAME, son verdaderas escuelas industriales que han construído por su cuenta maquinarias que antes parecían inaccesibles a las manos argentinas y que hoy van saliendo de sus fábricas, a la par que se ensayan procedimientos más avanzados y se obtienen inmejorables resultados. Debido a una organización disciplinada y científica, esta labor del IAME ha logrado fabricar en grandes series tractores, automóviles, lanchas, motocicletas y materiales plásticos de primer orden.

Unida a la labor constante se halla una permanente investigación

que permite avanzar prodigiosamente en el camino de la industria y en la actualidad esa empresa se dedica a lograr una aviación íntegramente nacional como lo prueba la intensificación que se han dado a estas actividades y los aparatos aeronáuticos que salen de sus fábricas, como, por ejemplo el Puiquí II de propulsión a reacción y el I. Ae-35, Justicialista del Aire.

En estos momentos el IAME está construyendo un prototipo de caza supersónico, el que será sometido a diversos ensayos, tanto de laboratorio como de vuelo, para determinar sus performances apreciables y su futuro comportamiento en los instantes en que la máquina deba atravesar las barreras del sonido, es decir, cuando sobrepase los 1.300 kilómetros por hora.

Se advierte a través de estos promisorios resultados que la mencionada empresa nacionalizada abraiga grandes ambiciones que los hechos confirman como razonables y pasibles.

No significa tanto la producción del IAME como el ejemplo y la enseñanza industrial que imparte el país entero y es lógico esperar así como de otros similares, que sean las escuelas madres que conquisten por acción propia y de sus discípulos, el porvenir de la patria.

Didžiulėje pakrančių srityje vyrauja geras oras, palankiai veidamas dirvos paruošimo ir žemės sėjos darbus. Todėl laikoma būtinybe ten, kur darbal yra užsilikę, bent iš dalies žeminių javų kultūras, pirmoj eilėj kviečių, keisti sėmenimis, nes šie aliejiniai pakenčia ir vėlyvas sėjas. Vėlyva kviečių sėja reikiamai nedera, tuo būdu didėja pavojus gauti mažesni derlių. Nereikia taip pat pamiršti, kad sėmenų pardavimas yra daug palankesnis, nei kviečių.

Numatomas sėmenų derlių patenkinti krašto aliejaus spaudyklų pareikalavimą ir, be to, leis įvykdyti eksporto įsipareigojimus bei jau suteiktus leidimus. Kalbėdamas apie saulėgrąžas, antrąją didžiulės vertės aliejinę

NAUDINGOS KULTŪROS

(LAS COSECHAS PROVECHOSAS)

Ir vėl žemės ūkio ir gyvulininkystės ministeris kreipėsi į žemės ūkyje dirbančiuosius, nurodydamas veiklos kryptį, kurios šiuo laikotarpiu, pagal justicialistinės vyriausybės nuomonę, patartina laikyti. Tuo būdu ir toliau vykdomas laukų ūkio organizavimas, generolo Perono remiamas ir numatytas antrajame penkmečio plane.

Žemdirbiai ir gyvulininkai jau žino, kad ūkininkams klausimams priklauso labai svarbi vieta, nes tai sudaro tautos ūkio ir gyventojų gerovės pagrindą. Peronistinė vyriausybė, gerai žinodama tarptautinės rinkos svyravimus ir vietos paklausą, nurodo, kurios kultūros geriausiai apsimoka, kad, eksportuojant derlių likučius, galima būtų apsirūpinti svetima valiuta arba įsigyti krašte trūkstamų gaminių.



Moteris ir GYVENIMAS

Skyrių veda ONA KAIRELIENĖ, Helguera 2740, Avellaneda.

VAIKAS IR ŠEIMA

Harwordo teisių mokyklos dėstytoja dr. Eleonor T. Glueck nustatė, kad nepilnamečių (vaikų) nusikalčių atsiradimo priežasčių reikia ieškoti šeimoje. Šeima vaiko auklėjime sudaro svarbiausią pagrindą. Tėvas ir motina auklėjimo veiksmu turi veikti sutartinai, nes šeima yra toji pirmutinė mokykla, skiepijanti vaiko sieloni dorovinius įpročius ir lavinanti pačią veiklos asmenybę. Sutartinumas ir vieningumas šeimoje yra neįkainojamas dalykas vaiko būdūi auklėti. Išvien reikia džiaugtis laimėjimais ir dalintis nemalonumais. Nesuipratimai tarp tėvų turi būti išsiaiškinti namai vaikui negirdint. Jei šito tėvai nesupranta, ar nenori suprasti, vaiko auklėjime sudarys daug spragų ir sužalos vaiko prigimtį. Vaiko auklėjimo pagrindą sudaro didesnė ar mažesnė (pagal reikalą) drausmė. Griežtas, bet malonus tėvas yra tikroji auklėjamoji gairė. Tėvas visuomet turi būti taktiškai griežtas ir pastovus, jei kartais jis bus per griežtas, kitą kartą per atlaidus arba reikalauja paklusnumo iš baimės — tokia šeima jau yra pakeliui į prarają.

Labai didelės įtakos vaiko auklėjime turi motina. Ji dar budriau ir atidžiau turi rūpintis savo vaiko auklėjimu. Motina daugiau laiko praleidžia su vaiku negu tėvas, nes daugumoje motinos dirba tik namuose, o tėvai — įstaigose, fabrikuose ir t. t. ir praleidžia šeimose tik likusį nuo darbo laisvalaikį, todėl jos geriau gali vaikams sekti jų žaidimuose, su jais bendrauti, partarti, paaiškinti. Čia yra labai svarbi ir sunki motinos pareiga, nes visą laiką turi būdėti ir neišleisti vaiko iš akių. Daug įtakos vaiko auklėjime turi tvarkinga motina. Jei motina yra tvarkinga, ji ir vaikus įpratina iš mažų dienų tvarkos. Kiekvienas daiktas namuose turi turėti savo vietą ir turi būti pratina mas ką iš kur paėmęs ten ir padėti. O tai labai svarbu, nes jį ką jaunas įprasi, tą ir senas atrasi, sako lietuviškas priežodis. O kad vaikas įgautų tuos geruosius įpročius, reikia iš pat kūdikystės jau pradėti auklėti.

Labai blogas ir kenksmingas auklėjimui dalykas yra kai pati motina ar kiti šeimos nariai visą namų ruošą ir darbą ant jos pečių sukrauna. Jei viena tik motina palaiko namuose tvarką ir dar patar nauja kitiems, ji ne tik nuvargsta, bet ir vaikų negali prižiūrėti. O vaikai be nuolatinės motinos priežiūros niekad nebus tvarkingi. Tuo atveju pati motina yra kalta. Tą tvarką ji turi pati įvesti — viskas savo vietoje ir viskas savo laiku. Turi būti laiku valgoma, laiku gulama ir tuo būdu vaikas yra įpratintas prie tvarkos ir drausmės. Tėvai turi rasti laiko draugauti su vaiku, atsakyti ir paaiškinti jam rūpimus klausimus. Jei jie to nepadarytų, jis kreipsis kitur ir dažnai gaus klaidingą iškreiptą atsakymą. Jei tėvai erzūs, vaikui priešingai arba visai jį nekreipia dėmesio, vaikas jausis atstumtas ir ieškos kitur draugystės. Kada tėvai nenori su vaiku draugauti, arba yra labai pavargę, jie turi surasti būdą, kad vaikas ir vienas būdamas mokėtų gražiai laiką praleisti. Bet jei jie norės tik vaiku nusikratyti ir siųs jį į gatvę, kad namie būtų ramybė, tai nors turi atdžiai sekėti, su kuo jis ten draugauja, kaip jis ten elgiasi ir kaip praleidžia laiką. Kad gatvės auklėjimas nieko gero vaikui neduoda, mums yra žinoma — vaikas parsineša gatvės žodyną ir visokius nepageidaujamus įpročius. Čia yra labai įprasta, kad vaikai būriais bėgioja ir rėkauja iki vėliausios išnakti. Išdavos to mes matome kaip vaikai elgiasi namie, ypač su motinomis. Todėl būtina yra žiūrėti, kad vaikai kuo mažiau

laiko praleistų gatvėje. Didmiestyje kaip pav. Buenos Aires, yra įsivyravęs paprotys, kad vaikai vieni lanko kiną. Tai yra tikrai žalingas auklėjimui dalykas. Vaikai prisiziūri įvairių netinkamų (o čia jų labai daug rodo) filmų ir patys pradeda pamėgdžioti matytus vaizdus: vogti, aplėšti ir t. t. Tėvai turėtų parinkti tinkamas filmas ir retkarčiais su vaikais nueiti. Yra vietų, kurias vaikai gali blogai suprasti. Tėvai turi vaikui filmą išaiškinti ir nurodyti prie ko jos veiksmas priveda, t. y. prie gero ar prie blogo.

Dar blogiau yra tai su menkaverčių laikraščių skaitymu. Argentinoje tokių laikraščių tikri kalnai leidžiami, o juose tik ir matyti: šauda, gauda, muša, smaugia ir t. t. Ar gali tokių laikraščių skaitymas duoti ką nors gero vaikui? Vien tik blogą. Tokias „chistes“ skaitydamas vaikas užtersi savo jauną sie-



Raselė Kairelytė, šio skyriaus red. O. Kairelienės dukrelė, kuri po nelaimingo apdegimo 7 mėnesius išgulėjo ligoninėje, grįžo į savo draugiją — mažųjų skaučių tarpą. Sėdi iš kairės į deš. — Ž. Baranauskaitė, O. Masiulytė, L. Gliosaitė, B. Marenholcaitė ir J. Baranauskaitė, stovi — A. Develkytė, R. Kairelytė ir D. Babronytė.

lą, netenka estetinio jausmo, kurį kiekvienas žmogus tik geras knygas skaitydamas gali savyje išsiauginti, be to iš mažens pripratęs žmogus skaityti tokias paveikluotas istorijas jau nebegali save priversti skaityti rimtą literatūrą. Blogiau yra kai tokius laikraščių šaltinius čia patys tėvai skaito. Kituose kraštuose tokių laikraščių leidimas ir platinimas yra senai išnykęs ir draudžiamas kaip priešauklėjantis dalykas. Čia leidėjai žiūri ne auklėjimo, o tik pelno. Yra labai daug gražių ir auklėjančių apsakymėlių, pasakų ir istorijėlių vaikams, kurias tėvai lengvai ir nebrangiai gali knygynuose įsigyti ir tuo pradžiuginti savo vaiką. Vaikas įpratus į gerą knygą, nepaliks jos ir toliau. Gera knyga duoda begaliniai didelės įtakos vaiko auklėjime ir tą savybę tėvai greit pastebės vaiko būde, kalboje, elgesyje ir darbe. Džiaugsmas vaikui džiaugsmas tėvams.

Žaislai taip pat negali būti be atodairos perkami. Kiekvienas žaislas turi atitikti vaiko prigimtį, jo būsimąją profesiją bei pagėmimą. Tinkamai parinkti žaislai ugdo vaiko veiklumą, vysto jo gabumus ir charakterį.

Žymus anglų filosofas Džon Lokas yra pasakęs, kad vaiko siela yra balta lenta — ką joje įrašysi, tas liks visam jo gyvenimui. O mūsų gražioji patarlė reikšmingai sako: „Ką pasėsi, tą ir plausi“. Tad ir reikia, kad tėvai ir motinos sėti į savo vaikučių sielas geriausią grūdą ir sėti jį nuo pat jo jauniausių dienų neveluodami ir neatidėdami, nes kitaip gali taip atsitikti, kad jo „balta lenta“ bus jau kitų prirašyta ir tėvams jau bus sunku vaiką kitu keliu pakreipti ir išrauti blogąsias įtakas.

Pr. Vedegienė.

AR GALIMA PAGYDYTI PAVYDULĮ

Paryžiaus gydytojas dr. Dumoulin ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai studijuoja pavydulį (erotinį pavydą), kaip ligos reiškinį. Jis tvirtina, kad pavydulys esąs glaudžiamame kontakte su žmogaus temperamentu, iš kurio jis semiasi visą savo jėgą, o temperamentas, dr. Dumouline nuomone, gali būti medicinos gydytojų kontroliuojamas bei normuojamas.

Iš laikraščių matyti, kad dr. Dumoulin gydymo sistema patinka paryžiečiams, nes jo kabinete visada daug abiejų lyčių pacientų, ateinančių gydytis nuo pavydulio jausmo. Dr. Dumoulin pavydulio prieuoliu gydo dieta: pavydulingas pacientas turi laikytis tokios dietos: negerti alkoholio, nerūkyti nei cigaru, nei cigarečių, negerti kavos ir arbatos, nevalgyti mėsos, nevertoti jokių aštrių prieskonių. Be to, pavydulio kankinamas žmogus turi anksti keltis, ant tuščios išgerti stiklą šalto vandens ir išėiti

A. KLEIVA, MIC

CHARAKTERIAI

(Tęsinys)

Pirmajai klasei priklauso italų konstitucionistinė mokykla, su A. De Giovanni ir G. Viola priekyje, ir morfologinė prancūzų mokykla su B. Sigaud ir Mac Auliffe. Antrajai klasei priklauso bijotipologija Pen-de, tipologija Kretzmer, Jaensch, Sheldon, o trečiajai grupei, grynai psichiniai, įvairios psichinės klasifikacijos, kaip pvz. R. Le Senne, E. Spranger ir kit.

Paskutiniiais laikais daug kas pripažįsta garsių psichologų olandų Heymans ir Wiersma charakterių padalinimą. Grupuojant charakterio elementus, gaunasi aštuoni pagrindiniai charakteriai: nerviniai, sentimentalūs, cholierikai, aistringieji, sangvinikai, flegmatikai, amorfikai ir apatikai.

Nerviniai charakteriai. Kadangi jie yra emocionaliūs, tai keičiantis jausmams keičiasi ir jų laikysena vieno ar kito dalyko atžvilgiu. Seka nepastovumas. Biografiniai ir patologiniai bandymai aiškiai parodė, kad nervinio charakterio žmogus turi dvejopą nepastovumą: kokybinį ir kiekybinį. Ties jausmai greitai pereina iš vienos stadijos į kitą, kaip pvz. iš džiaugsmo persimeta į skausmą, arba atvirksčiai. Energijos atžvilgiu yra lygiai tas pats. Toks žmogus iš depresijos greitai pereina į entuziazmą. Sakoma, kad žmogus yra paveiktas išorės. Paprastai tie žmonės turi labai gerą vaizduotę ir esti neblogi poetai. Jų nepastovumas priklauso ne tik nuo emocionalumo, bet kartu ir nuo nelgo vaidinių palaikymo. Sukeltos emocijos greitai praeina, nepalikdamos gilesnių pergyvenimų. Auklėtoju, turint galvoj nervinio tipo pagrindines savybes, nesunku pastebėti, kad tos rūšies žmonės reikalauja nuolatinio emocijų atnaujinimo.

Sentimentalūs charakteriai. Šiam žmogui pati charakteringiausia būdo savybė — jo jautrumas. Jautrumas tiek gilus, kad jį sužeidžia. Čia nėra reakcijos, kaip pas nervinio tipo žmones. Nervinio charakterio žmogus savo veiksmams išsiveržia į išorę ir tas viskas praeina, tuo tarpu sentimentalus charakterio žmogus kiekvieną dalyką išgyvena viduje ir tai giliai. Jis neveiklus, sunkiai prisiderina prie kitų, prie esamos aplinkos. Ypatinai jautrus sentimentalūs charakteriai tiems dalykams, kurie pažeidžia jų asmenį. Bendrai, žmonės linkę į vienišumą, jį uždarą gyvenimą. Jie jautrus, vaidiniai palieka ilgai, bet neveiklus, todėl tas juos labai kankina, sakoma, juos pažeidžia. Kaip pas nervinio tipo žmones dažniausiai rasime užsispyrimą, tai pas pastaruosius — neapsisprendimą.

Cholierikai. Šio charakterio žmonės taip, kaip ir nervinio tipo, yra jausmingi. Tačiau tas jausmingumas pereina į impulsyvumą ir aud-

ringumą. Jeigu nervinio tipo žmogui trūko veiklos, tai pastarajam to netrūksta. Jausmingas veiklumas prasiveržia net iki to, kad apvaldo visą jo prigimtį.

Šio charakterio žmonės apdovanojami dažniausiai iškalbos dovana. Mėgstami klausytojų, nes jų kalboje yra jausmingumo, energijos ir kitų kalbėtojų reikalingų Dievo dovanų. Cholierikas iš prigimties vado tipas. Lengvai apsisprendžia ir gan dažnai labai triukšmingai veikia. Darbštumas taip pat viena iš pagrindinių jo savybių. Bendrai, žmonės idealistai, kreipia daugiau dėmesio į dalykų išorę negu į vidų; beto dideli individualistai. Šios rūšies žmonėms didelis dėmesys kreiptinas į aistrų apvaldymą. Tai žmonės nekantrūs ir be tolerancijos.

Aistringieji: Viena iš pagrindinių šiam charakteriui savybių — tai veikli ambicija. Jausminiai tipai taip pat ambicingi, tačiau jų ambicija pasilieka juose pačiuose; ji neprasiveržia dėl veiklumo elemento stokos. Pas pastaruosius ambicija pasireiškia nekantrumu ir griežta reakcija prieš kliūtis. Tai žmonės darbo pelės. Galima juos pavadinti tam tikra prasme herojais, nes žmonės iš prigimties gimę dideliems dalykams. Esti taip pat geri kalbėtojai. Sunkiausiai šios grupės žmonėms pakęsti autoritetai.

Sangvinikai: Sangvinikai mažiau impulsyvūs. Jeigu kalbant apie jausminius tipus sakėme, kad jie labai užsidarę, tai visiškai priešingybė sangvinikas. Jis visiškai išorės žmogus. Žodžiu, praktiškiausi žmonės, nes labai greitai suvokia aplinką ir prie jos prisitaiko. Paviršutiniškumas ir nepastovumas pagrindinės to charakterio savybės. Pastarieji tipai yra didelės tolerancijos žmonės. Pradėto dalyko neužgnaužia, bet leidžia ramiai toliau vystytis.

Flegmatikai: Flegmatikus galima pavadinti šaltakraujais. Nejausmingas ir ramus žmogus. Mažai kalba ir palengva. Kadangi yra veiklus, tai tokie žmonės labai mylimi ir daug padaro visomenės gerovei savo pastoviu darbu.

Amorfikai ir apatikai yra nejausmingi ir neveiklūs. Jie ramūs, turi daug tolerancijos, dažnai tinkami muzikai ir valdybai. Protinis pajėgumas dažniausiai yra silpnas.

Žmogų pažinti nelengva. Reikia stebėti, jį analizuoti, iki susidaro tam tikra sąvoka, jį kurią grupę žmogų reikia skirti. Psichologai klausoma du būdai: stebėjimą ir klausymą bei bandymų metodą. Stebėjimas gali būti introspektyvinis, kurį naudoja žymūs psichologai: Freud, Adler, Jung, Klages, ir išorinis, kuris remiasi išoriniais veiksmiais. Čia gali daug pagelbėti dienynai, laiškai, pasikalbėjimai ir t. t. Daug padeda charakterio atskleidimui ir grafologija, physionomika, chiologija ir kitos mokslo šakos.

ŽMONOS PASIEPIMAS PARODO VYRO ŽEMUMĄ

Doris Blake, rašanti įvairiais klausimais „Chicago Tribune“, viename savo straipsnyje įrodinėja, kad tie vyrai, kurie nuolatos kritikuoja ir pašiepia savo žmonas ir tai viešai ar pažįstamųjų tarpe, parodo tik savo menkumą ir stoką inteligencijos. Ypatinai, anot jos, būna pašiepiamos dažniausiai tos žmonos, kurios yra pranašesnės vienoje ar kitoje srityje už savo vyrą arba net visais atžvilgiais stovi aukščiau jo.

Žinomoji žurnalistė sprendžia šį klausimą taip: du žmonės, kurie nuolat maišosi vienas kitam po kojų, turi pamatyti vienas kito klaidas. Tačiau nuolatinis kritikavimas vienas kito ir dar viešumoje yra ne tikai nepaprastai blogo skonio, bet ir parodo vieno ar kito tironiškumą bei despotizmą. Ji nurodo švelnius būdus, jei norima savo kritika pagelbėti partneriui pasitaisyti elgesyje, apsirėngime ar pagelbėjant kokio kito teigiamo efekto. Keli malonūs žodžiai komplimentuojant žmonos skonį ir dorę, pasieks norimų rezultatų greičiau, nei žiauri kritika, kuri padaro ją tik priešinga ir sukelia neapykantą.

*

Ponia Liger, Prancūzijos Susisiekimo Ministerijos referentė ir Tarptautinės Kelių apsaugos komisijos pirmininkė, sudaro naują kelių susisiekimo planą („Code de la Route“).

DAUG MERGAIČIŲ VIENUOLYNUOSE

Austrijos mergaičių labai didelės skaičius yra įstojusios į vienuolynus. Net apie 1000-je įvairių mokyklų, ligoninių ir kitų įstaigų dirba katalikės vienuolės. Kadangi jų atlyginimas yra labai kuklus, tai apskaičiuojama, kad valstybės ir miestų išdui jos sutaupto per metus apie 22 milijonus šilingų.

PASKUTINIOJO KARO NUOSTOLIAI

Pagal paskutiniausius statistikos duomenis II pas. kare žuvo 25 milijonai civilių gyventojų ir 27 mil. karių. Šis 52 milijonų skaičius maždaug atitiktų gyventojų skaičių, imant nuo Meksikos iki Ugnies Žemės.

*

Yra žmonių, kurie su džiaugsmu ir dėkingumu prisimena tėvų namus. Juose subrendo jų jėgos, išsiskleidė jų dvasia. Tačiau daug, be galo daug yra tokių, kurie šitos palaimos tėvų namuose negavo. Jie išėjo į gyvenimą tušti ir dvasiškai suskurdę.

Daugybė jaunų žmonių ir šandien bastosi betkūniai gatvėse ir aikštėse. Kodėl tiek daug jų tampa įvairių vilionių aukomis? Kodėl sukaulkėjimas ir nesantūrumas juos apvaldė? Atsakymais labai paprastas. Daugumai šių jaunų žmonių šeima nedavė jį rankas glūdo būsimam gyvenimui kovai, neparusė kietiems tikrovės bandymams. Štai kodėl jie pasiduoda bei kovos.

Johannes Schmidt.

POPIEŽIŲ VALSTYBĖ

Nedaug bus kultūringajame pasaulyje tokių, kurie nebūtų girdėmael Quiles, S. J. apie šį veikalą apie Vatikaną. Tačiau jeigu paklaustum daugelio, kas iš tikrųjų yra tas Vatikanas, vargiai ar galėtų tiksliai atsakyti. Daugelis žino tik tiek, kad Vatikanas turi kažką bendra su Bažnyčia, su Popiežium, arba su Roma. Daug kas, turbūt, ir nežino, kad Vatikanas yra atskira valstybė, Popiežių nepriklausoma valdoma. Vatikanas yra pati mažiausia pasaulio valstybė, netikėtina, tartum juokingai maža, lygiai 44 hektarų, kaip geras Lietuvos ūkis nepriklausomybės laikais. O vis dėlto yra pilnai nepriklausoma, turinti savo valdžią (Popiežiaus skiriamą gubernatorių) savo vėliavą, savo pinigų ir pašto ženklus, savo atstovus prie kitų vyriausybų, ir net savo mažą gražią uniformuotą kariuomenę.

Daug kam gal bus įdomu sužinoti, kaip, kada ir kodėl atsirado ta valstybė, kuri, reikia tuojau pasakyti, tėra tik simboliniai likučiai kadaise buvusios gana didelės ir virš 1000 metų gyvavusios bažnytinės arba popiežiškos valstybės. Tad mes čia ir norėtumėm „Laiko“ skaitytojus supažindinti su šiuo reikalu.

TRUPUTIS ISTORIJS

Norint pilnai suprasti Vatikaną valstybės atsiradimą, reikia vaizduoti persikelti į žilą senovę, į Viešpaties Kristaus laikus. Tada dar pagonys Romos gyventojai jau žinojo Vatikaną vardą. Vatikanu jie pavadino vieną iš tų kalnų, arba tiksliau pasakius kalvų, ant kurių dabar stovi Romos miestas. Tačiau tada Vatikaną kalnas buvo už miesto ribų. Žiaurusis imperatorius Neronas prie tos kalvos buvo pastatęs cirką-stadioną, ir čia pat turėjo sodus-parkus. Tada nieks negalėjo galvoti, kad laikui bėgant tas kalnas virst pasaulio religiniu centru...

Ir štai kaip prasidėjo Vatikaną

istorija. Šventam Petriui Apaštalui atvykus į pagonišką Romą, tuomet viso pasaulio sostinę, skelbti Kristaus mokslą, po kiek laiko kilo baimaus gaisras, kuris sunaikino ištisus miesto rajonus. Liaudis pradėjo įtarti Neroną tyčia išprovokavus gaisrą, tada imperatorius, kad išvengtų nemalonumų, apkaltino naujosios tikybos sekėjus-krikščionis, būk tai jie gaisro kaltininkai. Taip ir prasidėjo tie baisūs krikščionių persekiojimai, kurie su pertraukomtesėsi Romos imperijoje per pustrėčio šimto metų.

Spėjama, kad per tą pirmą persekiojimą žuvo arti 1000 krikščionių, kurių tarpe ir jų vadas, Kristus vietininkas ir pirmasis Romos vyskupas šventas Petras Apaštalas. Šv. Petrą budeliai nukankino prie Vatikanų kalno, Nerono soduose, o krikščionys jį netoli ir palaidojo, nes buvo ir kapinės.

Nepaisant visokių varžymų bei persekiojimų iš pagoniškos Romos valdžios pusės, krikščionims pavyko šv. Petro kapą išsaugoti. Jo kultas nuolat augo, ir geresniais laikais, kada persekucijos kiek atslūgdavo, gausiai krikščionių susirinkdavo melstis prie jo karsto arba net pamaldas laikyti.

Bet štai pagaliau išaušo laisvės aušra Bažnyčiai. Imperatorius Konstantinas pirmas įsitikino, kad naująjį tikėjimą neišnaikinsi, už tai 313 metais suteikė krikščionims visišką religinę laisvę. Jisai pats po kiek metų valstybės išsoms pastatė keletą didingų bazilikų, jų tarpe vieną šv. Petro garbei, lygiai ant tos vietos, kur buvo Apaštalo kapas. Tam reikėjo nukasti didelę dalį Vatikanų kalno, nes šv. Petro kapas buvo ant šlaito. Tada Vatikanas tapo naujosios, jau krikščioniškos Romos centras ir katalikų Bažnyčios simbolis, nes šv. Petras yra ta „uola ant kurios Kristus pastatė savo Bažnyčią“.

pašalintas 476 metais. Tada daug kam atrodė, kad Romos žvaigždė

nusileido, galbūt amžinai... Tikrai tada nusileido ilgam laikui Romos politinė galybė. Kadaise buvusi pasaulio nugalėtoja ir valdovė, dabar pati drebėjo nuo nuolatinių okupacijų bei plėšimų. Konstantinopolio — antrosios Romos imperatorius buvo toll ir mažai ką galėjo padėti. Roma buvo palikta viena prieš savo likimą.

Tada tik vienas popiežiaus autoritetas bei prestižas romėnams padėjo. Bažnyčia ėmė užtarti nuskriaustusius, kariaujančius talkinti, pavargėlius bei pabėgėlius šelpti ir pan. Tokiu būdu nejušiomis, iš palengvo popiežių reikėmė vis augo ir augo, nes juos tuometinės sąlygos privertė rūpintis ne vien dvasiniais reikalais, bet ir diplomatijos ir šalpos, o vėliau, administracijos ir politikos. Ne vien Romos miestas, bet vis tolesnės ir tolesnės apylinkės pradėjo glautis prie popiežiaus, ir tokiu būdu savaime, per porą šimtų metų, atsirado gana didelė, popiežių valdoma valstybė. Išsyk dar juridiškai atrodė ta bažnytinė valstybė Konstantinopolio imperijos dalis, tačiau skilimas su graikiškais rytais vis augo, o iš kitos pusės, vakarinę Europą okupavusios tautos, priėmusios krikščionybę, pamažu brenė kultūrai bei aukštesniai politikai.

Ir štai 800 metų Kalėdų naktį, prancūzų karaliui Karoliui Didžiajam dalyvaujant pamaldose šv. Petro bazilikoje, popiežius jį apvainkavo Romos imperatorium, tokiu būdu atkurdamas po 324 metų pertraukos, Vakarų imperiją. Toji imperija vėliau vadinosi šventoji germaniška Romos imperija, nes perėjo į vokiečių rankas.

POPIEŽIŲ VALSTYBĖ AMŽIŲ BĖGYJE

Vadinamųjų viduramžių istorija yra labai paini, taip, kad negalima čia net trumpai išpasakoti bažnytinės valstybės tolimesnę eigą. Tada patys popiežiai dažnai negyveno Romoje, bet kur kitur savo valstybėje arba net užsienyje. O kaip būdavo Romoje, tai jų rezidencija buvo dau-

giausia prie Išganytojo (Laterano) bazilikos, o ne prie šv. Petro, Vatikane.

Ypač buvo sunkūs laikai Romoje, kai XIV šimtmetį popiežiai 70 metų gyveno Avignone, Prancūzijoje. Tada Roma be valdžios buvo tikras chaosas. Jos gyventojų skaičius nupuolė iki 17 tūkstančių, ir tiems buvo baisu gyventi, kadaise buvusio milijoninio miesto griuvėsiuose, kur partijos viena kitą plovė. Tačiau, kai popiežiai grįžo Romon iš Prancūzijos, padėtis pamažu pasitaisė. Dar 100 metų, ir Romą pasiekė iš Florencijos vadinamas renesansas ir humanizmas, arba meno ir literatūros atgimimas. Tada Roma vėl atsigavo ir tapo vienas iš didžiausių Europos menininkų ir mokslininkų mecenatų — globėjai. Didžiausi tų laikų pasaulinio masto architektai, skulptoriai ir tapytojai statė ir puošė Romą. Tada pradėjo plėsti ir puošti popiežių rūmus prie Vatikanų, nes tie prie Laterano buvo sunaikinti per ilgą popiežių buvimą Avignone. Taip pat pradėjo griauti ir senąją Konstantino pastatytą šv. Petro baziliką, nes ji, stovėjusi virš tūkstantį metų, jau visai pradėjo griūti. Prie naujosios dirbo nuo 1506 iki 1626 m. didžiausi tų laikų genijai. (Bus daugiau). V. Tautvydas.

ELTOS ŽINIOS

* Ryšium su Pabaltijos Santarvės 20 metų sukaktimi rugsėjo mėnesį Paryžiuje šaukiamas bendras pabaltiečių susirinkimas — iškilmingas aktas. Jame pasakyti kalbą buvo paprašytas E. Pezet, prancūzų senato vicepirmininkas. Rugsėjo 12 d. Strasburge numatyta Pabaltijos diplomatinį atstovų Prancūzijoje šaukiama spaudos konferencija. Rugsėjo 12 d. Stuttgarte, Vak. Vokietijoje, įvyks Pabaltijos Santarvės minėjimas ir Baltų Tarybos iškilmingas posėdis. Tą dieną minima ir

rugsėjo 8 d. tautos šventė. Minėjimas vyks Bad-Cannstatte. Šventė suruošti iniciatyvos ėmėsi LB Stuttgarto apyl. pirm. M. Jauniškis. Šventė sutampa su Pabaltijos Santarvės 20 m. sukaktimi. Baltų Tarybų šiuo metu sudaro: iš estų — min. K. Selter ir ats. pulk. Jakobson, latvių — min. R. Liepinš, ats. gen. Skaistlauks ir latvių bendruomenės tarybos pirm. A. Šildė, iš lietuvių pusės — VT pirm. K. Žal-kauskas, URT valdytojas Dr. P. Karvelis, kuris yra drauge Baltų Tarybos gen. sekretorius, ir IT valdybą M. Gelžinis. Anksčiau Baltų Taryboj iš lietuvių aktyviai reiškesi dar E. Galvanuskas, prof. J. Kaminskas, V. Sidzikauskas, Dr. D. Krivickas, prof. J. Brazaitis, Dr. D. Jasaitis, Dr. Z. Ivinskis ir kt.

* Š. m. rugpjūčio 25-29 d. Koenigsteine, Taunus kalnyne, posėdžiavo 4-sis „Kirche im Not“ („Bažnyčia bėdoje“) kongresas. Jį faktiškai suorganizavo Rytų tautų dvasininkų pagalbos organizacija. Kongrese dalyvavo 23 tautybių per 400 asmenų su vokiečių kard. Fringsu priešakyje. Kongreso svarbiausia tema — apsvarstyti Bažnyčios padėtį už gelež. uždangos ir tremty, taip pat priemonės Bažnyčiai padėti. Ypač domėtasi Bažnyčios persekiojimu ir dvasininkų prieaugliu tautoms už gelež. uždangos. Šiam reikalui tiesiogiai ir tarnauja Ostpriesterhilfe or-ja. Ją daugiausia remia savo lėšomis ir darbu belgai ir olandai. Kongrese dalyvavo apie 20 lietuvių (kunigų ir pasaulininkų), tarp jų vyks. V. Padolskis, arkiv. metrop. J. Skvirrecko sekret. prel. Razminas, sielovada t. Bernatonis, kuris padarė pranešimą, VLIKo narys J. Kairys, Dr. Z. Ivinskis ir kt.

PRIEŠŲ NETRŪKSTA

Amerikos prez. D. Eisenhoweris, yra gavęs jau 1673 grasinančius laiškus. Didesnioji laišku dalis grasina prezidentą užmušti. Tik 97 tokių laišku autoriai surasti ir nubausti. Beveik visi tų laišku autoriai yra suminkštėjusio proto.

J. VENCKUS S. J.

GIMIMŲ PLANAVIMAS

Margaritai tas sėdėjimas kalėjime buvo didelis gyvenimo patyrimas. Ji sutiko kalėjime visokius rūšies moterų, merginų su visokiais nusikaltimais, prostitučių, vagilkų ir tt. Margarita savo baumę atsėdėjo, ir išėjus į platų pasaulį, vėl pradėjo savo darbą, tik su didesniu atkaklumu. Ji turėjo savo teoriją: jeigu nesiginčijai, nesipeši, tai neįdomu, ir idėjos nesiplatina. Ji pradėjo leisti naują žurnalą „Gimimų kontrolės apžvalga“, kuris pirmą kartą išėjo 1917 m. vasario mėn. Kadangi Amerika įstojo į pasaulinį karą, tai gimimų kontrolės judėjimas atslūgo, nes tauta tada turėjo kitus ir didesnius rūpesčius. Reikėjo laukti karo pabaigos. 1920 m. Margarita išvažiavo į Angliją ir aplankė Irlandiją, savo tėvų žemę. Iš ten nuvyko į Vokietiją. Ji žinojo, kad „vokiečių nuodugnumas“ ir „vokiečių mokslas“ gali būti labai naudingi gimimų kontrolės judėjimui. Ji manė, kad vokiečiai mokės pagaminti gerą ir didesniais kiekiais kontraceptyvų. Dar kitas dalykas: visų buvo pastebėta, kad Vokietijoje gimimų skaičius buvo gerokai sumažėjęs. Iš karto buvo aišku kodėl. Nebuvo manyta, kad vokiečiai per karą ir tuoj po karų būtų daugiau vartoję kontraceptyvų negu kitu metu. Daugumas manė, kad badas padarė moteris nevaisingomis, ypatingai vitaminių stoka. Margarita pirmą kartą Berlyne pajuto, ką reiškia neturėti pakankamai maisto.

Europos tautos, ypatingai Vokietija ir Prancūzija, tiek žmonių nustojusios per karą, nieko nenorėjo nei girdėti, nei klausyti apie Margaritos gimimų kontrolę. Visi gydytojai šaukė: „Mums reikia daugyjaus žmonių“. Vienas vokiečių gydytojas paklausė Margaritos ironiškai:

- Iš kur tamsta atvažiavai?
- Iš New Yorko.
- Ar tamsta esi tikra, kad neši iš Prancūzijos ar Belgijos?
- Tikrai ne.
- Niekas negali taip kalbėti mūsų čia Vokietijoje moterims, kurioms brangi yra Vokietija, kaip

tamsta dabar kalbi man.

— Čia nieko baisaus.

— Mes gydytojai niekada neleisime savo moterims vengti vaikų. Margarita vėliau pasakė, kad gydytojai neturėtų būti tokie tamūs kaip šitas, bet ji tikėjosi, kad kiti jo kolegos geriau galvoj, negu jis. Berlyne Margarita susipažino su žymiuoju seksologu Dr. Magnus Hirschfeld, kuris studijavo seksualinius iškrypimus. Ji išgirdo, kad Friedrichshavene (prie Konstanco ežero) vokiečiai gamina cheminius kontraceptyvus. Ji nuvažiavo jų pažūrėti.

Margarita sugrįžo į Ameriką 1921 m. Lapkričio 11—13 d. d. su ruošė „pirmąją gimimų ir jos moralės“ konferenciją Miesto Salėje. Tai turėjo būti didelis masinis susirinkimas, bet jos nelaimė jį policija uždarė. Ji tuojau įtarė New Yorko katalikų arkivyskupą Hayes. Margarita dėl to ilgai murmėjo. Ji nebuvo moteris, kuri nusileistų — tuojau kitur su ruošė.

1922 m. Margarita išvyko su savo misijomis į Japoniją. Jai niekada nebuvo malonu girdėti priekaištus: ar protinga visokiais kontraceptyvais mažinti Amerikos gyventojų skaičių, kai Japonija ir kitos aziatiškos tautos smarkiai daugėja? Tada visiems buvo aišku, kad Japonija darėsi diena iš dienos pavojingesnė Amerikai, kas paskui ateityje pasitvirtino. Margarita sugalvojo važiuoti į Japoniją patarti nesidauginti taip ir pamokyti, kaip jie tai galį padaryti. Japonų garbei reikia pasakyti, kad jie daugiausiai Margaritai priekaištų darė dėl gimimo kontrolės moraliskumo. Nors Japonijos konsulas buvo jai atsakęs vizą, ji nuo kelionės neatsisakė. Tada išvažiavo į Kiniją ir iš ten stengėsi patekti į Japoniją. Taip ir įvyko. Margarita savo raštuose dažnai mini, kokių entuziazmu žmonės ją sutikę, tarytum jie jau kitos kalbos neturėjo, kaip kalbėti apie gimimų kontrolę. Ji daug kalba apie „geisha“ mergaites, savo rūšies prostitutas, kurios tuojau išnyktų, jeigu japonai tik sutiktų priimti jos „mokslą“.

Iš Japonijos ji išvažiavo į Korėją, iš ten — į Kiniją. Čia Kinijoje ji radusi daug vaikų. Margaritai vaikų daugumas yra vargo, neturto, nešvarumo, ligų, mirties ir tt. sinonimas. Ji ironizavo katalikų kunigus, kurie čia turėtų džiaugtis, matydami, kai išsipildo šv. Rašto žodžiai: „veiskitės ir dauginkitės“. Kinietės moterys jai nieko kito nekartojusios, kaip tik tą angliškai netalysklingą sakinį: „Me no want a baby“, lietuviškai tai būtų: „Aš nebereikia kūdikį“. Kinija, tas senas meno, filosofijos ir gilios išminties šaltinis, nusmuko iki žemiausio laipsnio kokį tik galima įsivaizduoti, ir tai žiauriai, gyvuliškai ir purvinu geltonosios rasės perėjimu. (žodžiai paimti iš jos knygos: My Fight for Birth Control, psl. 264). Katalikų Bažnyčia mus prašo tikėti, kad šitas ligų ir nešvarumo dauginimasis yra Dievo valios tvarkomos ir negali būti sulaukytas kontroliuojamu vaisingumu. (Ibid. psl. 165).

Paskui Margarita buvo Indijoje. Ir ten ji nieko geresnio neturi pasakyti, kaip aiškinti savo gimimų kontrolę. Įdomu, kad Mahatma Gandhi 1925 m. labai griežtai pasisakė prieš gimimų kontrolę. Margarita tai išgirdusi pavartojo sanskrito posakį: „net šventieji suklysta“, bet niekados Margaret Sanger sužinojusi, kad Gandhi tautietis Rabindranath Tagore pasisakė už gi- Ji vis tik turėjo didelę paguodą mimų kontrolę.

1934 m. Margarita gavo leidimą įvažiuoti į Rusiją. Ji aplankė Leningradą, paskui nuvyko į Maskvą, kur ją sutiko sveikatos komisariato sekretorius Dr. Kaminsky. Jis, Margaritos paklaustas jai rūpimais klausimais, tuojau atsakė, kad gimimų kontrolė ar malthuzianizmas Rusijai nesąs reikalingas. Rusija galinti vaikų turėti, kiek tik norinti, ji galinti savo gyventojų skaičių padvigubinti. Priešingai, Rusijai esą reikia daugiau ir daugiau žmonių, daugiau darbininkų, daugiau išlavintų profesinų žmonių. Rusija esanti pasiryžus kaip tik padąsinti savo žmones, kad turėtų didesnes šeimas. — Dr. Martha Ruben-Wolf, vieno Maskvos abortoriumo direktorė, pabėgusi iš Vokietijos nuo Hitlerio režimo, pasirodė daugiau pažangi. Ji parodė Margaritai apie 50 moterų, kurioms prieš tris dienas buvęs padarytas abortas. Visos

moterys jautėsi gerai, nė viena neturėjo karščio. Moterys pasisakiusios Margaritai, kad esančios labai laimingos, jog Rusijoje leista daryti abortus. Pasirodė, kad kai kurios ir labai plačiai naudojosi ta komunistų duota teise. Viena pasisakė per du metus penkis abortus padariusi, o kita — net aštuonis. Margarita paklausė, ar moterys, vietoje abortų, nenorėtų kitokiais būdais išvengti vaikų, t. y. kontraceptyvais. Moterys atsakiusios: „Tokių dalykų pas mus nėra. Mes girdim kalbant apie tai, bet jų neturime. Rusija tam yra per daug neturtinga. Mes tikimės, kad greit jų gausime“.

Tiesa, Margarita atrado Maskvoje vieną kliniką, panašią į savąją. Iš Maskvos Margarita su savo palydovais išvažiavo į pietų Rusiją. Važiavo Volga laivu vad. „Komunistka“. Tarp kitų miestų, apsistojo ji ir garsiaame Stalingrade. Tik vėliau pasirodė, kad labai negarsus kontraceptyvais jie esą menkos rūšies ir tie patys ilgai gulėjo neišpakuoti. Rusija tikrai nepropaguoja gimimų kontrolės, o anksčiau visų kraštų socialistai jos nemėgo, nes jie manė, kad per gimimų kontrolę sumažės proletariato masės tuo pačiu socializmo kovos jėga, ir revoliucijos pasidarys nebeįmanomos.

Tai gi sekėme Margaritos labai margą, turiningą ir labai karingą ilgą gyvenimą. Ji su pirmuoju vyru buvo persiskyrusi, jis vėliau mirė. Paskui ji ištekėjo už kito vyro, kuris vadinas Slee. Ji dar tebe gyvena kažin kur Jungtinių Amerikos Valstybių vakaruose tyliu gyvenimu, bet jos pradėtas judėjimas darosi vis galingesnis ir galingesnis. Tiesa, ji norėjo ir mėgo praveisti per kongresą Doctors' Bill, kuriuo norėjo legalizuoti gimimų kontrolę, bet tai nepavyko. Tai gi Amerikoje kontraceptyvų platinimas nėra leistinas, bet jie yra parduodami kitais nekaltais vardais. Jeigu nori su Mefistofeliu ar Velniu sutartį padaryti, visada tai gali. Jeigu Mefistofelis negali įeiti pro duris, jis sutinka lįsti pro langą.

GIMIMŲ KONTROLĖS KOVOS BŪDAI

1. Kiekvienos geros propagandos pirmoji taisyklė yra: įtikink žmones, kad jie yra nelaimingi. Margarita Sanger taip darė: iki šiol buvusi didelė moterų klaida manyti, kad jos yra laimingos, turėdamos

vaikų būrelį. Moterys negalinčios būti laimingos, turėdamos didelę šeimą, jeigu jos esančios laimingos, tai esanti jų klaida. Neturėdamos vaikų arba mažai vaikų turėdamos, jos žinotų, ką yra laimė, — turėtų gražius namus, galėtų pasipuosti, galėtų gražioje draugijoje savo kieme krotkėt pažaišti. Vaikai tą laimę nuo jų atimtų. Margarita niekada nekalba apie galimumą, kad vaikai savo tėvų laimę gali padidinti. Kiek yra motinų, kurios per savo skaitlingus vaikus senatvę aukso spinduliais yra nušvietusios. Margarita tokių pavyzdžių nežino ir nekalba.

2. Moters dalykas esąs spręsti, kada ir kiek vaikų turėti. Vyras gali ir nežinoti, kad ji nešiojasi savyje kokį kontraceptyvą. Tai yra tikras moterų kiršinimas prieš jų vyrus. Tiesa, kai kada Margarita kalba, kad moteris, turėdama mažai vaikų, galėsianti daugiau vyrui pasiaukoti, tapti geresne jo gyvenimo drauge. Moteris, mažai turėdama vaikų, bet dažnų seksualinį gyvenimą, galėsianti išvystyti savo moters gražiausias ypatybes, nes pirmiau ta nėštumo baimė atimdavusi visą lytinį džiaugsmą. Tai grynai hedonistinis ar epikuristinis gyvenimo supratimas.

3. Tipingi Margaritos išsireiškimai: gimimų kontrolė yra idėja, kuri tur patikti kiekvienam protui. „Galvojantieji žmonės“ nesipriešina gimimų kontrolei. Jei kas priešinsis, tai tuo patenka į ne labai gerą ir garbingą draugiją.

4. Margarita labai stengėsi nugriauti tuos įstatymų paragrafus, kurie statė gimimų kontrolės kontraceptyvus vienoje eilėje su pornografiška ir nedora literatūra. Bausmės yra numatytos iki 5 m. arba 5000 dol. Jai buvo didelis pasisekimas, kada New Yorko valstybės Apeliacijos Rūmai teisėjo Crane asmenyje 1918 m. paskelbė, kad gydytojai gali duoti instrukcijas apie kontraceptyvus, jeigu tai reikalinga gydymui arba kokių ligų išvengimui. Margarita Sanger tuojau padarė išvadą, kad reikia atrasti gydytojų, kurie duotų savo vardus jos klinikoms. Taip ir buvo. Ji tuojau atrado tokių gydytojų, kurie sutiko bendradarbiauti, kaip, antai, Hannah M. Stone, Dr. James F. Cooper. 1926 m. Margarita atidarė Clinical Bureau, bet policija tą kliniką uždarė. (Bus daugiau).

BUENOS AIRES

PAGERBS GEN. DAUKANTĄ

Gen. T. Daukanto 70 metų sukakties proga ARLB Avellanados Apylinkė spalio 10 d. 6 val. vak. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellanada, rengia pagerbtuves - vermutą. Bilietus reikia įsigyti iš anksto. Kaina: vyrams — \$ 15, — moterims — \$ 10. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

DIDŽIAI GERBIAMAS PONE REDAKTORIAU,

Nuoširdžiai dėkomas Tamstai už pasveikinimą ir linkėjimus, labai prašyčiau patalpinti mano viešą padėką suruošusiam rugsėjo 8 d. vakarės Komisijai, iš ponų F. Vaitkevičiaus, A. Masiulio, A. Adomaičio, J. Kanapinsko, J. Kriščiūno. Visiems prisidėjusiems materialiai, kas įgalino mane sukviesti mano užsieniečius bičiulius, lygiai nuoširdus AČIŪ. Aukojo po šimtą pezų — J. Balčiūnas, P. Brazaitis, Ponia E. Čekanauskienė, A. Jočys, A. Kairėlis, J. Kanapinskas, A. Masiulis, J. Ramanauskas, F. Vaitkevičius, J. Vilimas ir A. Židelis. 70 pezų — J. Čolnas. Po 50 pezų — A. Adomaitis, V. Andriūška, J. Arštikys, A. Čily, K. Černiauskas, V. Deveikis, V. Diminskis, P. Jurelė, Každaila, Majauskas, A. Petravičius, Petronaitis, V. Račiūnas, Stahoraitis, L. Šaulys, V. Šulcas ir P. Senkus. 35 pesus — P. Sakalauskas. Po 30 pezų — Misiūnas, Šimoliūnas ir J. Vedegys. Po 20 pezų — inž. Stašaitis, Kaibutas, Mironas, Simutis ir 15 pezų p. Slavinskis. Tortą aukojo p. D. Baranauskienė.

Man yra ypač malonu padėkoti maloniai prisidėjusiems prie svečių priėmimo, būtent Broliui Pijui Gudeliui ir šeiminkėms — ponios Sturevičienės Mortai, Jušinskienės Antaninai, Talmantaitėi Eleonai, Teresėi Aleksienai, Marijai Santarienei, Bronėi Gokienei ir Eleonorai Jasinevičienai.

Dėkoju už dovanas Ponams Barsanti, Rimsky Korsakov, Kravchenko, Poniai Fersman, Valcekauskienai, Oktetui, Jauniesiems Skautams ir kitiems sveikinusiems mane telegramomis ir asmeniškai. Mano nuoširdi padėka mano buvusiems klausytojams, jų kapitonui Vilčinskui, Dr. Slapšui Amerikoje, Vardauskui ir Babiliui, nuolat palaikantiems glaudžius ryšius su manimi savo apsilankymu laivu ir suteikusiems žymią materialinę paramą. Matydami plačios visuomenės simpatiją, galiu dirbti naujomis atsirandančiomis jėgomis ir dalyvauti veikloje kartu su kitais darbuotojais.

Prašau priimti, Pone Redaktorai, mano gilios pagarbos pareiškimus.

T. Daukantas

1954. rugsėjo 15 d.
Avellanada.

PADEKA

Visiems mane sveikinusiems ir įteikusiems dovanas, taip pat man palinkėjusiems naujose pareigose dirbti Dievui ir savo tautiečiams reiškiu nuoširdžiausią padėką. Visus laikystu savo širdyje ir atmintyje ir savo maldose prašysiu visiems Dievo palaimos.

Kun. Pr. Brazys MIC

PADEKA

Gerb. kun. dr. P. Brazio MIC, Aušros Vartų klebono, išleistuvių arbatėlei aukojusiems ir prie parengimo dirbusiems reiškiame nuoširdžią padėką. Ypatinga padėka priklauso Ponioms J. Paserbskieni ir O. Kundrotienei už tortus, M. Galeckienei už tortą ir \$ 10, B. Gokienei, E. Bubnelienei, O. Mainonienai ir Uršulei Sakalauskienai už pyragaičius, D. Šabūnaitėi, aukojusiai \$ 15, po \$ 10 aukojusioms E. Buzienai, A. Mackevičienei, M. Sturevičienei, O. Lėpinkienei ir A. Jušinskaitėi, šeiminkėms — M. Sturevičienei, B. Gokienei, G. Krivickienei, D. Šabūnaitėi, A. Jušinskaitėi, U. Šilaitienei, E. Bubnelienei, J. Paserbskieni ir O. Kundrotienei, jaunosioms birutietėms, patarnavusioms prie stalų, — Virgalytei, N. Povilonytei, N. Dulytei, A. Dulytei, E. Deksnytei, R. Kuchtaitei, A. Mišauskaitei, O. Savickaitėi ir B. Sturevičienei. Nuoširdi padėka taip pat visiems į išleistuves atsilankiusiems ir savo linkėjimus pareiškiusiems. Rengėjai

GYVOJO ROŽANČIAUS DRAUGIAI

Nuo rugsėjo 24 iki spalio 8 d. savo metinės šventės ir Marijos metų proga turės Noveną. Pamaldos bus kasdien 7,30 val. vak. prie išstatyto švč. Sakramento. Visi nariai ir narės bei visi tautiečiai kviečiami dalyvauti Novenoje ir spalio 8 d. minėjime Letuvių Salėje, kur bus didelis Aklųjų Simfoninio Orkestro koncertas.

VIESA PADEKA

Gerb. kun. K. Černiauskui, P. Miliauskui, J. Žemaičiui ir visiems lietuviams, prisidėjusiems prie mano brolio a. a. Broniaus Baužos gražaus palaidojimo, reiškiu labai nuoširdžią padėką

Sesuo Ona Butkienė
Anglija, Manchester.

* Birutė Sturevičiūtė, jaunųjų birutėlių valdybos narė, rugsėjo 14 d. draugijų tarpe gražiai atšventė savo 15 metų amžiaus sukaktį. Ta proga Aušros Vartų bažnyčioje buvo atlaikytos giedotos šv. Mišios, o jos draugės su ja kartu ėjo prie šv. Komunijos.

* Už a. a. Viktoriją Kašėtienę šv. Mišios bus Aušros Vartų bažnyčioje rugsėjo 19 d., 11,30 val. Visus savo pažįstamus už velionę pasimelsti kviečia likusieji — vyras Jonas Kašėta, sesuo Marija Klusevičienė, svainis Zigmantas Klusevičius, krikštėnė Juozukas Klusevičius ir seserėčia Nelida.

* Už a. a. Joną Kiesių šv. Mišios bus Aušros Vartų bažnyčioje spalio 7 d. 8 val. ir Hurlinghame lietuviškų pamaldų metu spalio 10 d. 9 val. P. Kiesylienė su sūnumi kviečia visus pažįstamus pamaldose dalyvauti ir pasimelsti už mirusiojo vėlę.

* J. Paserbskieni iš S. Amerikos gavo liudną žinią, kad ten mirė jos sesuo Marija Lugauskienė. Už ją pamaldos bus Aušros Vartų bažnyčioje rugsėjo 29 d. 8 val. Gimines ir pažįstami kviečiami pamaldose dalyvauti.

* Petras Baronas, didžiausias Kanados lėktuvų bendrovės atstovas P. Amerikai, atvyko trims savaitėms į Argentina, kur mano įsteigti savo bendrovės atstovybė.

* V. Šulcas ir K. Sadukas S. L. A. 6 sk. reikalais buvo iš Kordobos atvykę į Buenos Aires. Jie dalyvavo surengtose vaišėse, tarėsi dėl paskolos nuosavų namų statybai ir aplankė savo pažįstamus. Abu taip pat buvo apsilankę „Laiko“ redakcijoje ir administracijoje ir pasirinko savo šeštadieninės mokyklos vaikams vadovėlių. P. V. Šulcas rugsėjo 8 d. dalyvavo gen. T. Daukanto 70-ties metų sukakties proga surengtame pagerbime Lietuvių Salėje ir pasakė sveikinimo kalbą.

ŠEIMOSE

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Antonia Leonorė Martinėnaitė ir Antanas Mikučionis su religinėmis iškilėmis rugsėjo 11 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė naują lietuvišką šeimą. Jų santuokos liudininkais buvo Anelė Krivickienė ir Boleslovas Martinėnas. Po religinių apeigų bažnyčioje didelė vestuvių puota buvo Lietuvių Salėje, kur dalyvavo virš 200 jaunavedžių giminių, draugų ir pažįstamų. Jauniesiems buvo sunėta brangių dovanų ir palinkėta laimingo šeimos gyvenimo.

Pažymėtina, kad abu jaunavedžiai yra veiklūs lietuviškos kolonijos nariai. P. L. Martinėnaitė Mikučionienė yra Vyčių Sąjungos narė ir šv. Cecilijos choro pianistė, daug kartų pasirodžiusi lietuvių scenoje planu išpildydama muzikos kūrinius ir akompanuodama šv. Cecilijos chorui. P. A. Mikučionis yra vienas iš Vyčių Sąjungos kūrėjų, veiklus jos narys ir dabartinis pirmininkas. Taip pat yra šv. Cecilijos choro narys. Užtat jų moterystės apeigų metu visas choras giedojo ir vėliau dalyvavo vestuvėse.

Jaunavedžiai rugsėjo 13 d. išvyko pavestuvinei kelionei į Mendozą, o grįžę apsigyvens savo naujose namuose, Lanus mieste. Tikimės, kad jie ir toliau neatitruks nuo lietuviškos kolonijos ir lietuviškos visuomeninės veiklos. Lietuvių Salės lankytojai laukia taip pat p. Mikučionienės pasirodymo su piano koncertais.

Visa lietuviškoji kolonija linki jaunavedžiams daug saulėtų dienų bendrame gyvenime.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Hektoras Virganavičius, Jadvygos Babaitytės ir Prano Virganavičių sūnus, rugsėjo 11 d. pakrikštytas Aušros Vartų par. bažnyčioje. Krikšto tėv is buvo Marija Carmen Stelmokaitė ir inž. Jonas Ramanauskas.

Eduardas Feliksas Dumša, Uršulės Pumputytės ir Felikso Dumšų sūnus, buvo pakrikštytas rugsėjo 12 d. Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Zuzana ir Jonas Baranauskai.

* Eleonora ir Jonas Miežinskai džiaugiasi susilaukę sūnaus. Vieną dukterį jau augina. Motina ir sūnus sveiki ir jau gyvena savo namuose.

SERGA

* Anastazija Bagdonienė buvo susižeidusi koją ir dabar dar turi gydytis. Gydosį savo namuose. Paskutiniu metu buvo susirgęs ir jos vyras Vincas Bagdonas, kuris taip pat gydosį namuose.

* Adelė Velykienė yra susirgusi ir, dukters prižiūrėdama, gydosį namuose.

* Rikardas D. Jasiulis turėjo operaciją, po kurios pamažu sveiksta. Greit žada grįžti į namus.

* Petras Balzūnas iš Santiago del Estero buvo atvykęs į Buenos Aires gydytis. Ligą nugalėjęs, jis vėl grįžo atgal į savo gyvenamą vietą.

* Vladas Deveikis buvo stipriai susirgęs, bet jau dabar baigia sveikėti ir pradėjo dirbti savo fabrike.

* Pijus Sakalauskas jau kuris laikas sirguliuoja. Gydytojų prižiūrimas gydosį savo namuose.

TEMPERLEY

PAVYKUSI ŠVENTĖ

S. L. A. 8 skyrius š. m. rugsėjo 5 d. p. p. Zurbų namuose, Villa Sastre, Temperley, surengė gražią šventę — vermutą su įvairia programa. Pagal liaudies dainų rinkinį pašoko p. J. Zurbaitė, kuri susilaukė daug plojimų ir buvo priversta net pakartoti. Deklamavo „Mano priesaika“ N. Šiaudkulytė, savo jautrią padėklamavimą sujaudino publiką. Skyriaus pirm. J. Stasiulevičiui pakvietus, S. L. A. Centro Valdybos pirm. J. Každaila tarė žodį, apibūdindamas Susivienijimo veiklą ir linkėdamas naujam skyriui sėkmingai dirbuoti. Dar kalbėjo p. p. A. Liačai, J. Ascila ir „Aušros“ choro vadovas Ig. Valantinavičius. Visiems kalbėtojams padėkos žodį pasakė pirm. J. Stasiulevičius.

Vermutą užbaigus, grojant „Florencio“ orkestrui, svečiai pasilinkmė iki vėlumos ir visi buvo patenkinti surengtu gražiu pobūviu.

Pėdiškis

PADEKA

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje 8 skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems prie vermuto surengimo dirbusiems, kalbas pasakiusiems ir programą išpildžiusiems, ypatingai p. Jonytei Zurbaitėi už šokį, p. Nelidai Šiaudkulytei už deklamaciją, p. O. Zurbienai, E. Liačienei, V. Jaktui, J. Grigoniui ir Iz. Bražiūnui už gražų svečių priėmimą ir tvarkos palaikymą, p. J. Každailai, J. Ascilai, A. Liačui, Ig. Valantinavičiui ir O. Sereikai už pasakytas kalbas, V. Galvelui ir O. Sereikai už skyriui įteiktas aukas ir visiems dalyviams už moralinę paramą.

E. L. A. 8 sk. Valdyba

MINĖS TAUTOS DIENĄ

S. L. A. 8 sk. rugsėjo 26 d. p. p. Zurbų namuose 4 val. po pietų minėms Tautos Dieną. Paskaitą skaitys kun. dr. A. Kleiva. J. Zurbaitė pašoks keletą šokių, N. Šiaudkulytė padėklamuos, o vėliau, grojant „Florian“ orkestrui, bus publikos šokiai. Visus maloniai kviečia dalyvauti. Valdyba.

* P. Černius, pardavęs savo taksį ir neseniai užbaigęs statyti naują didelį namą, Monte Grande, dabar atidarė valgomųjų daiktų ir gėrimų parduotuvę.

Mirus š. m. rugsėjo 28 d.

MARJONAI DEVEIKIENAI,

velionės žentui „Lietuvos Aidų“ Radio Val. vedėjui Zeferiniui Juknevičiui ir šeimai bei kitiems giminėms gilaus liūdesio valandje nuoširdžią užuojautą reiškia

L. S. ir K. Dr-ja „Nemunas“

BERISSO

GRAŽUS TAUTOS DIENOS MINĖJIMAS

Rugsėjo 11 d. Berisso Liet. Kat. Saviš. ir Kult. Dr-ja „Mindaugas“ gražiai atšventė Tautos Dieną, kuri įvyko Ukrainiečių salėje. Atidarymo žodį ispaniškai tarė ir vėliau gražiai programos metu pranešinėjo p. A. Jočys, o lietuvišką įžangos žodį pasakė „Mindaugo“ Dr-jos vicepirm. p. V. Stundžia, padėrdamas dienos reikšmę.

Paskaitą skaitė p. A. Miselis, kuris vaizdžiais bruožais nušvietė garbingą Lietuvos praeitį ir pasibaigėtiną dabartį bei reikalą nenuilstamai kovoti už Tėvynės laisvę. Svečiai gausiais plojimais pritarė paskaitininko iškeltoms mintims.

Meninę dalį pradėjo p. Danutė Ginterytė, padėklamuodama tai dienai pritaikytą ellėraščių, sužavėjusių klausytojus. Iš Buenos Aires atvykęs Teatro Mėgėjų Būrelis suvaidino Kvirino Runimo dramą „Laisvės kaina“, kurią pats autorius p. Runimas ir režisavo. Veikalas turinys vaizdžiai nupiešia tą gyvenimą, kurį išgyvena mūsų broliai sovietų vergijoje.

Negalima praeiti nepaminėjus ir pačių vaidintojų. P. p. M. Derenčiūtė ir N. Povilonytė tiksliai pavaizdavo kilnias pasiaukojusias kaimo mokytojas, kurios net ir kailėje nenustojta savo kilnumo ir patriotinės dvasios. A. Matukas ir J. Jankauskas sukūrė mažžemio ūkininko ir kaimo kalvio tikrus atvaizdus, kurių jokie persekiojimai bei kankinimai nepajėgia palaužti. H. Bagdonas buvo nepakeičiamas dramatinis asmuo Jurgio Kanapės, komunistinės propagandos suvedžioti studento, rolėje. L. Šaulys suvaidino gerai nedėkingą slapstosios policijos agento V. Vorobej vaidmenį. Taip pat R. Runimas ir V. Simutis puikiai tiko kareivių rolėse. Vaidinimo eiga ir sklandumas pilnai pateisino paties autoriaus p. K. Runimo režisūrą. Vaidinimas buvo sekamas pilnu atydomu, ir jo turinys ne vienam suspaudė širdį, prisimenant, kad ir jo artimieji tą patį išgyvena. Ši drama — „Laisvės kaina“ — berisėčiams paliko neišdildomą įspūdį.

Vaidinimui pasibaigus, Berisso liet. kolonijai pirmą kartą pasirodė jaunas pianistas ir dainininkas A. Dominas, kuris savo piano ir dainų koncertu sukėlė audrą plojimų. Pabaigai akordeonu keleta dalykų nuotaikingai pagrojo R. Runimas, kuriam publika nesigallėjo gausių plojimų.

Visiems programos dalyviams padėkojo ir minėjimą uždarė „Mindaugo“ Dr-jos pirm. J. Intas. Šokiams grojo „Nemuno“ orkestras, vadovaujamas Baubino ir Kazelos. Tokie parengimai padaro gražų įspūdį, ir mes pagėdautumėm, kad jis nebūtų paskutinis. Panašių laukiami ir daugiau. — St. M.

PAGERBTAS NAUJASIS KUNIGAS
Lietuvių Tautos Dienos proga naujasis kunigas V. Palubinskas MIC rugsėjo 12 d. Berisso kolonijai atlaikė šv. Mišias, kurių metu atitinkamą pamokslą pasakė kun. J. Margis MIC. Po pamaldų Gyv. Rožančiaus Dr-ja „Mindaugo“ Dr-jos patalpose surengė vaišes kun. V. Palubinsko pagerbimui. Naujajį kunigą pasveikino „Mindaugo“ Dr-jos pirm. p. J. Intas, Gyv. Rožančiaus vicepirmininkė J. Petronienė, vietos klebonas kun. Chocaro ir Lietuvių kolonijos kapelionas kun. J. Margis MIC, pasakydami kalbas. Trumpa kalba visiems kalbėtojams padėjo svečias kun. V. Palubinskas.

PADEKA

Už suruoštas vaišes ir dovanas Gyvojo Rožančiaus Dr-jai, „Mindaugo“ Dr-jai ir visiems Berisso lietuviams reiškiu nuoširdžią padėką.

Kun. Vyt. Palubinskas MIC.

SVARBUS PASITARIMAS

Berisso Lietuvių Katalikų Savišalpos ir Kultūros Dr-ja „Mindaugas“ š. m. rugsėjo 26 d. 4 val. po pietų savo raštinės patalpoje šaukia narių SVARBŲ PASITARIMĄ. Į pasitarimą kviečiami visi draugijos kūrėjai, buvę pirmininkai ir visi

veikėjai būtina dalyvauti ir skubiai aptarti svarbius šios Dr-jos reikalus.

JUOZAS INTAS

„Mindaugo“ Dr-jos Pirmininkas NEMUNIEČIAI SUSIVENIJIME

Rugsėjo 4 d. S.L.A. savoje Dr. V. Kudirkos salėje, Lanus Oeste, rengė lietuvių teismą, pavadintą „Mano Teismu“. Buvo pakviestas delegacijos iš Kordobos, Rosario, Berisso ir kt. kolonijų. Bet dėl mažo publikos skaičiaus teismas buvo atidėtas vėlesniam laikui. Bet vistiek mes, „Nemuno“ Dr-jos delegacijos nariai, norime padėkoti vakaro rengėjams, S.L.A. pirm. J. Každailai ir kitiems, kurie mus suvedė prie bendro stalo apsvarstyti lietuviškų reikalų. Turėjome progą prisidalinti mintimis ir prie užkandžių maloniai praleisti laiką. Pabaigoj „Nemuno“ delegatas Br. Gavėnas tarė atsisveikinimo žodį. Po to nemuniečiai nuvyko į Lietuvių Centro parengimą, Villa Lugano, kur buvo taip pat maloniai priimti. Dėkingi esame už malonų priėmimą p. p. Mankų šeimai, p. Mičiūdamas, p. F. Pošiūnui ir jo žentui bei kt. — P. I.

GRAŽUS „NEMUNO“ VAKARAS

„Nemuno“ Dr-ja, baigdama savo 45 metų sukaktį, rugpjūčio 21 d. surengė savo salėje 2 veiksmų komediją „Paskolink man savo žmogą“. Salė buvo, kaip visuomet, pilna lietuviškos publikos. Taip pat iš S. L. A. buvo atvykę apie 90 žmonių ekskursija.

Vakaro programą pradėjo p. L. Ivoškevičius, pasveikindamas visus atsilankiusius. Taip pat jis paskaitė p. Irenos Andriuskaitės sveikinimo laišką Dr-jos 45 metų sukakties proga ir S.L.A. 8 skyriaus.

Komediją vaidintojai gražiai suvaidino. Vaidintojai buvo pasiruošę ir savo rolėms atitikti. Publika užtat nesigallėjo gausių plojimų. Po vaidinimo žodį tarė Dr-jos pirm. J. Baubinas, o B. Brazdžiūnienė skaitė paskaitą iš draugijos praeities, nupasakodama jos vargingą kūrimąsi ir veiklą bei dabartinius darbus, kada draugija jau turi daug čia gimusių lietuvių vaikų, išėjusių mokslus ir mokančių nugalėti visas kliūtis. Dabar „Nemuno“ Dr-ja vieninagai dirba ir siekia savo tikslų. Dr-ja dabar taip pat palaiko glaudžius santykius su tolimesniais lietuviams ir svetimtaučiams. Pabaigoje paskaitininkė palinkėjo draugijai išaugti didele ir stipria narių skaičiumi ir savo turtu. Publika jai smarkiai plojo. Keletą žodžių tarė „A. L. Balso“ red. K. Norkus ir Susivienijimo pirm. J. Každaila. Pabaigoje scenoje pasirodė V. Šimoliūnas, V. Januškevičius ir J. Baubinas. Susivienijimo atstovai pirmininkui J. Baubinui įteikė Gedimino stulpų ženklą su lietuviška ir argentiniska vėliavėlėmis. Ženklą pagamino p. V. Januškevičius. Taip pat Dr-jos bibliotekai padovanojo 10 vertingų knygų vietinės bibliotekos ir privatūs asmenys.

Programos užbaigimui dar pašoko ir padėklamavo mažeji „Nemuno“ Dr-jos narių vaikai. Vėliau, grojant „Nemuno“ orkestrui, visi svečiai gražiai pasilinkmė.

ŠAUKIAMAS SUSIRINKIMAS

Spalio 3 d. savoje patalpoje yra šaukiamas visuotinis nepaprastas „Nemuno“ Dr-jos narių susirinkimas. Darbotvarkėje numatyta: 1. Draugijos pakeistų įstatų priėmimas; 2. Antro aukšto statymo svarstymas; 3. Atsilikusių savišalpinčių mokesčių apsimokėjimo svarstymas.

* „Nemuno“ Valdyba nutarė rugsėjo 19 d. surengti gegužinę — pavasario šventę Parque Pres. Perón (ex-Derechos de Ancienidad). Pasizadėjo atvykti žmonijai net iš Buenos Aires ir kitų kolonijų. Berisėčiai kviečiami nesivėluoti nusipirkti bilietus.

* „Nemuno“ salėje rugsėjo 25 d. rengiamas gražus vakaras. Vaidintojai atvyks iš Villa Lugano Lietuvių Centro. Visi kviečiami dalyvauti šiame vaidinime.

* Spalio 24 d. Parque Pres. Perón Berisso ir Buenos Aires lietuviškų savišalpinčių draugijų yra rengiama antra gegužinė. Prašomi visi atvykti į šią bendrą visų šventę, kurioje bus proga susipažinti vieniems su kitais ir išvystyti geresnį bendradarbiavimą.

* Spalio 9 d. „Nemuno“ Dr-ja darys ekskursiją į Villa Lugano, Buenos Aires, paminėti Dr. J. Basanavičiaus Lietuvių Centro 28 metų sukaktį. Berisėčiai nesivėluokit išsipirkti kelionės bilietus.

„Nemuno“ Rep. * Ona Oksienė, „Mindaugo“ Dr-jos veikėja, nelaimingai susižeidė ir gydosį savo namuose.

A. + A.

MŪŠŲ MIRUSIEJI

MIRĖ J. PAČESIŪNAS

Rugpjūčio 13 d. mirė Juozas Pačeslūnas. Velionis buvo gimęs 1899 m. Pabiržių valsč., Biržų apskr. Gyveno Villa Maipu. Rugpjūčio 14 d. Jono Bieliūno rūpesčiu palaidotas San Martin kapinėse.

PASKANDINTAS A. MACKONIS

Buvo pranešta laivų kompanijos Carabela, kad rugpjūčio 20 d. yra žuvęs mūsų tautietis, dirbęs keleto metų toj laivų bendrovėj ant laivų, Ambrozijus Mackonis. Tačiau paskutiniiais daviniais remiantis manoma, kad jis buvo jo priešų nužudytas ir įmestas į vandenį. Policija įvykį tiria. Velionis buvo gimęs Mackonių k., Utenos apskr. Turėjo 49 m. amžiaus. Didžiausiam nuliūdime liko žmona Antanina Rimkevičiūtė Mackonienė ir 2 metų sūnus Ambrozijus. Grįžęs iš laivų su žmona gyvendavo Groenlandia 5036, Lanus Oeste.

KIRPYKLA

ROSA A. J. POVILONIS

Ilgalaikis plaukų sudėjimas, šukavimas, manikiūras
C. Paraguay 708, Avellaneda
T. E. 20-9380

ČIUZINIŲ IR UZUOLAIŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Paroduodam medvilnė, vilnos įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos

Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

PARSIDUODA NAMAS

keturių kambarių su visais patogumais prie lietuviškos vaikų kolonijos Kordobos kalnuose, prie pat Calamuchita ežero. Sūlygos labai prieinamos — truputį pinigais ir bankine paskola. Teirautis „Laiko“ administracijoje.

SVARBESNIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje:
Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

*** Montevideo Liet. Kat.**

RADIO PUSVALANDIS

yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (OX 44).

VIESBUČIAI ATOSTOGOMS:

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

* „**ZEMAITIJA**“. Islas del Ibi euy. Sav. J. ir A. Burokal.

* **MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“**. Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

MAX GRIGA

RADIO TECHNIKAS

Daro ir taiso radio aparatus. Paima ir pristato į namus pagal susitarimą, c. Japon 1687, Cerro, Montevideo.

* **MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ** Sav. Mikellonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

NAUJA RŪBŲ VALYKLA

Pirkimas-Pardavimas

Compra-Venta

A. G. Kevėžos,

c. Humberto I 2319, 4 de Junio (1 kvadra nuo liet. bažnyčios). Darbas atliekamas sąžiningai, kainos — ekonomiškos. Savi pas savuosius!

MIRĖ ANT. ANIŪNAS



Antanas Aniūnas po ilgos ir sunkios ligos, turėdamas 55 metus amžiaus, mirė rugpjūčio 22 d. savo namuose, Boceron 2487, Villa Diamante. Velionis Argentinon atvyko 1929 m. Sekančią dieną palaidotas Sarandi kapinėse. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Elzbieta Skoblickaitę Aniūniene, dukteris Emiliją ir Dianą.

A. A. ANT. ANIŪNUI MIRUS

aukojo kaimynai ir pažįstami, prisidėdami prie palaidojimo. Aukojo taip: po \$ 600: J. M. de Olivera ir J. Bustos. \$ 200: J. Motejūnas. Po \$ 100: P. Madeikis, M. Gonzalez, J. Kriščiūnas, J. Raškauskas, G. Rubinstein. Po \$ 50: J. Janušas, I. Rikavičius, M. Balsys, V. Mančinskas, A. Glembokas, B. Astrauskas, K. Šeškus, J. Klusevičius, J. Tajisu ir Garcia. \$ 35: B. Milijonas. Po \$ 30: C. Luchko, C. David, J. Čemeška, B. Grabauskas ir S. Augis. Po \$ 20: A. Vikerskas, A. Aick, A. Boucz, L. Ibarra, A. Činikienė, M. Ragevičius, E. Udakė, J. Žemelis, J. Ambražiūnas, R. M. de Beaz ir Anita. Po \$ 15: J. Machala, E. Miniauskis, V. Medeikis ir L. Gasiūnas. Po \$ 10: J. Paucėnas, J. Sime-nuk, J. Brazaitis, O. Dominguez, F. Infante, A. Klehr ir V. Adalgina. Po \$ 5: M. Bakstano ir A. Balsys.

PADEKA

Visiems, kurie a. a. Viktoriją Kaščiūnienę lankė, jai sergant ligoninėje ar namuose, taip pat kurie ją palaidėjo į amžino poilsio vietą, reikiame nuoširdžią padėką. Vyras ir sesuo su šeima.

INŽ. ANATOLIUS DIČIUS



Cañamarca 126

Quilmes FCNGR

FABRIKAMS IR GYVENAMIEMS NAMAMS

Paruošia planus ir vykdo įrengimo darbus.

- * CENTRALINIS AŠŠILDYMAS (garo, vandens ar oro),
- * SANITARINIAI ĮRENGIMAI, VANDENS SIURBLIAI,
- * SKYSTOJO KURO IR GAZO DEGINTUVŲ INSTALIACIJOS
- * VENTILACIJA BEI DULKIŲ IŠTRAUKIMO SISTEMOS.

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA

su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.

L. Kančausko FOTO „REPORTER“

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)
T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

LIETUVIŲ SALĖJE, Brasil 835, Avellaneda,

KAS SEKMADIENĮ 2 ir 7 val PO PIET RODOMOS

ĮDOMIOS IR AKTUALIOS FILMOS

Vaikams ir suaugusiems.

Vaikams — \$ 1,— Suaugusiems — \$ 2,—.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „MITRE“

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718

T. E. 22-2045

Piñeyro

STATYBOS BENDROVĖ

M I L S

ARCHIT. M. IAKINI ir INŽ. L. STAŠAITIS

Salta 596, Cap.

T. E. 38-0042

Atlieka visų rūšių statybas k. a.: gyv. namų, industrijos patalpų ir kitas.

Stato gyv. namus pagal planą „Eva Peron“ ir kitas ipotekines institucijas ir paruošia visą dokumentaciją minėtoms paskoloms gauti.

Paruošia visų rūšių statybinius projektus, planus ir skaičiavimus.

Perka ir parduoda įvairius statybinius sklypus.

Jeigu Tamsta galvoji statytis, pirmiausiai pasitark su mumis; techniškus patarimus duodame veltui.

Visais statybos reikalais kreiptis;

STATYBOS BENDROVĖ M I L S

Salta 596, Bs. As. T. E. 38-0042, darbo valandomis.



A. a. Marijona Šidlauskaitė Deveikienė, mirusi rugpjūčio 28 d. (Apr. pr. „Laiko“ nr.)

PADEKA

Pareiškusiems užaujautą dėl a. a. Marijos Šidlauskaitės Deveikienės mirties A. L. Jaunimo Draugijai, Šventos Cecilijos chorui, „Lietuvos Aidai“ Radio Valandėlei, Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centru, Berisso Savišalpos ir Kultūros Draugijai „Nemunas“, rašytojui K. Čibirui taria nuoširdžią padėką

Deveikių, Augustinų ir Juknevičių šeimoms.

* Stanislovas Anskaitis turėjo didelį skausmą, kai tik ką gimęs mirė jo pirmutinis sūnus.

P. J. BURDULIO LAISKAS

Rugpjūčio 22 d., 1954 m.

Didžiai Gerbiama Ponia Mikelioniene,

Aš pranešu, kad mano sveikata susilpnėjo ir dėlto aš nepajėgiu eiti tokių aukštų pareigų kaip Muziejaus pirmininko. Tai priverčia mane atsisakyti nuo pirmininko pareigų. Aš siūlyčiau pasirinkti jaunesnį asmenį. Prašau mano atsisakymą nuo pirmininko pareigų priimti ir paskelbti laikraštyje.

Su aukšta pagarba

Juozas Burdulis

Atvykęs į Berlyną artistas Maurice Chevalier bankete prie stalo buvo savo kaimynės paklaustas apie kitų kraštų moteris. Jas pagyręs, Chevalier negalėjo nenusilenkti labiausiai paryžietėm. „Gerbiamoji ponia, rizikuodamas būti nemandagus, vis dėlto turiu prisipažinti, kad mano akyse paryžietės yra nepalyginamos. Su dvidešimčia metų jos kaip pasaka, žavingos kaip prasiškleidžiantis žiedas; su trisdešimčia jos yra gracijos ir elegancijos viršūnė; su keturiasdešimčia yra tiesiog tobulus — tikros moterys.“ Kai su kartumu balse kaimynė paklausė: — o po keturiasdešimties? — Chevalier nustebusiu balsu atsakė: „Bet gerbiamoji ponia, tikra paryžietė niekad neturi per keturiasdešimt.“

KUR SUSITIKSIME SU PAŽĪSTAMAIŠ ?

KAVINĖJE „KAUNAS“

Šeštadieniais ir sekmadieniais galima gauti šaltų užkandžių. Kitomis dienomis duodami įvairūs užkandžiai. Paruošiama vakarienė vestuvėms, jaunavedžių išleistuvėms ir kitiems subuvimams iki 200 žmonių.

Sav. P. Vaitkevičius.

Brasil 800

4 de Junio

SKUBLAI PARSIDUODA

didelis ir patogus namas Kordobos kalnuose prie pat asfaltuotos gatvės. Duodami dideli palengvinimai. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Juozą Kondratą, c. Parana 1724, Olivos.

ORKESTRAS „AMERIKA“

Groja vestuvėse, vakaruose šokiuose ir įvairiuose subuvimuose. Lietuviams daroma nuolaida.

Direktorius

ALGIS JARAMINAS

Carupa 1301 (Ruta 197)

Tigre

HORACIO CZOP

KIBIRŲ FABRIKAS

(Baldes y Canastos)

vartojamų prie statybos ir priešgaisriniam smėliui.

ISLETA 3317, Valentín Alsina
T. E. 20-9790

BERISSO LIETUVIŲ ŪZEIGA

VALGYKLA - RESTORANAS

Sav. Br. Baltušis ir Alf.

Žumbakis

c. Nueva York 4708, Berisso.

Pigiai parduodamas ŽEMĖS SKLYPAS

esantis 6 — 7 gatvių kampe, Villa Sastre, Temperley. Yra vanduo, šviesa ir randasi netoli nuo kolektyvo. Teirautis „Laiko“ redakc. ar administracijoje.

* **HORACIO E. CZOP** fotografuoja vestuvių, gimtadienio, sužiedotuvių, krikšto ir įvairių švenčių progoms. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de Junio)

* **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13-17 val. ir sekm. 13-16 val.

KRAUTUVĖ „NARUSIS“

Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unanue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUŠEVIČIUS.

LAIKRODŽIUS, ŽIEDUS IR KITOKIAS BRANGENYBES

taisau ir parduodu naujus.

NIKODEMAS LEIPUS

Cangallo 192, Temperley,
T. E. 243-4702

*** „LIETUVA“ Sav. V. Nallivaika.**

Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33-9584.

*** „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita.**

Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus aptarnavimas. Pragyvenimas diena tik \$ 19,—

*** „CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Río III (Sierras de Córdoba). Sav. Paulauskas ir Degulis.**

Lietuviški valgiai. Pragyvenimas diena tik \$ 19,—

RADIO TECHNIKAS

V. RAMANAUSKIS mokslus baigęs JAV-bėse.

Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išmokėjimui.

POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64-4154

*** Moderniškų BALDŲ ir SOFŲ Fabrikas**

SAV. E. JUOZAS LISIAUSKAS

Pilcomayo 2823 (ankšt. Brasil 1000)
4 de Junio

„LAIKO“ SPAUSTUVĖ

pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuviams pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, įvairius komercinius blankus ir atlieka kitus spaudos darbus.

Kreiptis: Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires. T. E. 20-9027

Imprenta de „LAIKAS“

Mendoza 2280 * Avellaneda



DIDELĖ NAUJIENA!

Spalio 3 d. 18 val. *Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda*, žymusis **AKLŪJŲ SIMFONINIS ORKESTRAS**, dalyvaujant mūsų tautiečiui **Bazilijui Gibavičiui**, duos pasaulinių muzikos kūrinių

KONCERTA.

Koncertą rengia **Gyvojo Rožančiaus Draugija Marijos Metų proga**. Kviečiami visi lietuviai. Įėjimas — laisva auka.

AUŠROS VARTŲ PAR. KLEBONO KUN. DR. P. BRAZIO MIC, IŠLEISTUVĖS

Prieš keletą metų, t. y. 1948 m. birželio 8 d. Argentinos lietuviškoji kolonija susilaukė kelių asmenų, kurie, atvykę iš Romos, įsijungė į religinį ir tautinį darbą Avellanedos Aušros Vartų lietuvių parapijoje. Tarp jų buvo ir kun. dr. P. Brazys MIC. Atlikęs eilę darbų 1952 m. aukštesnių vyresniųjų buvo paskirtas Avellanedos lietuviškosios parapijos klebonu ir Avellanedos marijonų viršininku. Dabar kun. dr. P. Brazys buvo paskirtas Rosario lietuviškosios parapijos klebonu ir ten gyvenančių marijonų viršininku.

Kaip daug nusipelnusiame žmogui, Avellanedos lietuvių parapija, rugsėjo 12 d. 12 val., Lietuvių Salėje surengė gražią arbatėlę, kurioje dalyvavo taip pat ir visų organizacijų atstovai. Pagerbtuves atidarė kun. A. Kleiva MIC. Tuoj sekė Lietuvai išlaisvinti Centro atstovo P. J. Gilvydžio žodis. Kalbėjo: šv. Cecilijos choro vardu p. P. Saka-

lauskas, Lietuvių Bendruomenės vardu p. I. Padvalskis, gen. T. Daukantas, Tautinio Ansamblio „Dainos vardu p. A. Petravičius, Lietuvių Skautų vardu p. V. Lesniauskas, Sporto Klubo „Kovo“ vardu p. A. Kairėlis ir Gyvojo Rožančiaus — p. O. Lipinskienė. Nuo Gyvojo Rožančiaus kun. dr. P. Brazii buvo įteikta gėlių puokštė su dovanėle. Beto, „Birutės“ moterų draugijos vardu sveikino p. O. Bagdonienė, jaunųjų birutiečių vardu p. N. Povilonytė įteikė gėlių puokštę, o „Birutės“ jaunųjų sambūrio vardu gėlių įteikė V. Bagdonaitė. Svečiams atsiveikinus, žodį tarė naujasis Aušros Vartų par. klebonas kun. P. Garšva MIC. Vaisiems baigiantis kun. dr. P. Brazys MIC atsiveikino su Buenos Aires lietuvių kolonija, padėkojo visiems už nuoširdų ir gražių bendradarbiavimą su lietuvių parapija, pažadėdamas niekuomet neužmiršti gražios Buenos Aires lietuviškosios kolonijos.

GEN. T. DAUKANTO 70-TIES M. SUKAKTIES MINĖJIMAS

Rugsėjo 8 d. buv. Lietuvos atstovui Argentinoje ir dabar stipriai besireiškiančiam visuomeninėje veikloje, Gen. Teodorui Daukantui suėjo 70 metų amžiaus. Mūsų žymiam valstybės vyrui pagerbti buvo sudaryta komisija iš P. Vaitkevičiaus, Dr. A. Masiulio, J. Kanapinsko, A. Adomaičio ir J. Kriščiūno. Ši komisija surengė Lietuvių Salės sveitainėje gražias vaišes — vermutą, kuriose dalyvavo svetimtaučių ir lietuviškų organizacijų bei visuomenės atstovų ir asmeninių Sukaktuvininko draugų būrys. Prie išpuoštų stalų garbės vietoje sėdėjo pats sukaktuvininkas gen. T. Daukantas, šalia jo buv. Argentinos konsulas Lietuvoje p. A. Barsanti su Ponia, buvusiu Rusijos jūrininku atstovas, ukrainiečių ir kitų tautybių atstovai ir kt.

Kiek užkandus, p. Barsanti labai gražia kalba pasveikino Sukaktuvininką, išskeldamas jo gražias visuomenines ir asmenines savybes ir palinkėdamas gražios bei laimingos ateties.

Priminęs generolo Daukanto gyvenimo brožuos, jo atliktus darbus, turėtas pareigas ir dabartinį gyvenimą, p. Barsanti kalbėjo: „Aš gerai žinau, kad Generolas rūpinasi jaunimu, nes ne visi sielojasi kova už Lietuvą, kaip jam pačiam tai rūpi. Pažįstu jo pakilią dvasią, jo dinamizmą ir jo rūpesčius. Žinau, kad jo idealas yra sudaryti harmoniją ir vienybę tarp lietuvių. Žinau, kad jo mintys atsiremia į Vytauto Didžiojo laikus, kada Lietuva vėl-patavo nuo Baltijos iki Juodųjų

jūrų, ir kad iš visos savo sielos trokšta, jog Lietuvos vaikai tai atsimintų ir niekada neužmirštų“. Ir palinkėjo gen. Daukantui, kad tie visi jo troškimai išsipildytų.

Be to, dar kalbėjo Sukaktuvininko laivyno kolega R. Korsakov, ukrainiečių karių S-gos pirm. maj. Zota, ARLB CV pirm. I. Padvalskis, Lietuvių Karių S-gos pirm. kpt. V. Diminskis, S.L.A. vardu — Pr. Stalioraitis ir pirm. J. Každaila, Aušros vartų par. klebonas kun. dr. P. Brazys, papasakodamas iš Sukaktuvininko dabartinio gyvenimo epizodų, Kordobos lietuvių vardu — V. Šulcas, buv. Bs. Aires prov. deputatas F. Bertran, Dainos Ansamblio vadovas A. Petravičius, „A. L. Balso“ red. K. Norkus, Vl. Survilienis, V. Cibavičius, J. Kanapinskas, A. Apanavičius ir kt. Telegramomis sveikino Lietuvių jūrininkų S-gos š. Amerkoje pirm. kpt. Vilčinskis, V. Veselauskas, Volskis ir kt.

Visiems sveikinusiems padėkojo pats jubilatas gen. T. Daukantas, pridodamas, kiek jėgos leis, kovoti už Lietuvą ir lietuvius, kelti Lietuvos vardą svetimtaučių tarpe dirbti visuomeninį darbą, eidamas ten, kur tik bus reikalingas. Visi svečiai net du kartus sugiedojo Ilgiausių metų. — Kr.

MUZEJAUS VEDEJOS PADEKA

Poniai Petrauskienėi, padovanojusiai Liet. Muzėjui 2 varinės liet. 5 centų monedas, vieną sidabrinę 20 centų, vieną varinę ir vieną sidabrinę rusišką monetą, reiškiu nuoširdžią lietuvišką padėką Ant. Mkelionienė

Š. m. spalio 9 d. 20 val., šeštadienį Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, savo 5 metų sukakties proga **LIETUVIŲ TAUTINIS ANSAMBLIS „DAINA“** stato R. Blaumano 3 veiksmy, 6 paveikslų veikalą **SIUVĖJŲ DIENOS SILMAČIUOSE**
Režisuoja — A. PETRAVIČIUS, Dekoracijos — dipl. arch. J. STEIKŪNAS, Grimas — A. JABLONSKYTE. Šokių vadovas — V. NAMIKAS, Akordeonistas — V. CIBAVIČIUS, Veikalą vertė — M. GALECKAS.

GRAŽIAI PAMINĖTA TAUTOS DIENA

Lietuvių Tautos Diena gražiai buvo paminėta Buenos Aires ir apylinkių kolonijų rugsėjo 12 d. Liet. Radio Val. „Lietuvos Aidai“ iš ryto pranešė visiems šios dienos reikšmę specialia programa. Ypač gražiai Lietuvą paminėjo „Lietuvos Aidų“ vedėjas p. Zef. Juknevičius, paskaitydamas per radio gražią paskaitą.

Aušros Vartų bažnyčioje 10,30 val. buvo atlaikytos iškilmingos sudėtinės šv. Mišios už Lietuvą ir žuvusius lietuvius. Specialią pamokslą pasakė kun. dr. P. Brazys. Pamaldų metu giedojo šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus.

Tautos Dienos minėjimo programa buvo Lietuvių Salėje, Avellanedoje, 6 val. vak. Atidarymui šv. Cecilijos choras atgiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus, o L.I.C.A. pirmininkas Z. Juknevičius pasakė įžanginę kalbą. Savo kalboje p. Juknevičius ragino tautiečius vieningam ir klniam darbiui — Lietuvos išlaisvinimui, užmirštant visus nesutikimus bei įvairius kviirvūs. Taip pat prisiminė Tautos Dienos reikšmę, išskeldamas didingą Lietuvos praeitį, kuri yra visiems tikras stiprybės šaltinis, duodantis jėgų tęsti Lietuvos atvadavimo darbą dabartinėje Tėvynės kovoje už išsilaukymą ir išlaisvinimą. Tai yra įrašyta ir mūsų himne: „iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“. Jis kvietė taip pat išgirsti partizanų šauksmą Lietuvos miškuose.

Vėl pasirodė šv. Cecilijos choras, kuris, dirguojamas muz. V. Rymavičiaus ir pianu palydint p. Eug. Čikštaitėi, padainavo „Kur bėga šėsupė“, „Leiskit į tėvynę“ ir „Ar atsimeni namelį“. Publika entuziastiškai plojo ir dar laukė daugiau dainų.

Liet. Išl. Centr. Argentinoje pirmininkas pagerbė garbingąjį visuomenininką, buvusį Lietuvos atstovą Argentinoje gen. T. Daukantą jo 70-ties metų sukakties proga, pakviesdamas tarti žodį. Paskiau buvo ispaniškai perskaityta rezoliucija, kuri bus išsiųsta J. T. prezidiumui, Argentinos vyriausybei ir vietos laikraščiams (tekstas atskirai). Buvo taip pat atsiveikinta su Aušros Vartų parapijos klebonu ir Avellanedos Marijonų viršininku kun. dr. P. Braziu, jam išvykstant toms pačioms pareigoms Rosario šv. Kazimiero parapijon. Kun. Brazys padėkojo visiems už sveikinimus ir linkėjimus ir pats palinkėjo šios kolonijos lietuviams, prisimenant Tautos Dieną šį naujo pasiryžti kelti lietuvių ir Lietuvos vardą.

Mažųjų Birutiečių Sambūris, vadovaujant nenulistamai veikėjai p. Ant. Mikellionėi ir akordeonu grojant R. Runimui, gražiai pašoko Kalvelj, Kepurinę, Suktinį ir kt., susilaukdamas entuziastiško tautiečių pritarimo. Poniai Mikellionėi už darbavimąsi lietuvių kolonijoje p. Z. Juknevičius L.I.C.A. vardu įteikė ką tik pasirodžiusią ispanų kalba Dr. J. Mačerno knygą „El hombre un zenigma?“ (Ar žmogus — mįslė?), prie kurios ispanų kalboje redakcijos darbavosi p. Juknevičius.

Pirmininko padėkos žodžiu visiems programos vykdytojams buvo užbaigta ši mūsų tautos šventė. —pn.

A. L. B. AVELLANEDOS APYLINKĖ DIDEJA NARIAIS IR STIPRĖJA VEIKĖJAIS

Rugsėjo 5 d. Lietuvių Salės sveitainėje įvykęs gausus Avellanedos Apylinkės susirinkimas parodė, kad bendruomeninė idėja yra gyva ir populiar, jungianti draugėn kaip senuosius taip ir naujai atvykusius lietuvius po vienu bendru sūkiu: „lietuviybės išlaikymas ir Lietuvai laisvės atgavimas!“.

Susirinkime įdomią ir turiningą paskaitą skaitė kun. dr. A. Kleiva, tema: „Pilnūtinė ir atbaltoji asmenybė“. Paskaitininkas, analizuodamas asmenybės atbaigtinumą, išskėlė visą eilę įdomių minčių ir palyginimų, priedamas išvados, kad tik pusiausvyros išlaikymas tarp dvasios ir materijos, kur turi būti kreipiamas atitinkamas dėmesys į abu šiuos faktorius norint pasiekti pilnos asmenybės išplėtojimo ir darnumo. Pacitavęs įvairias pažiūras ir prielaidas apie asmenybės atbaigtinumą, ilgėliau sustojo prie materialistinės ir panteistinės pasaulėžvalgos, kurios eina dviem priešingais kraštutinumais. Baigiamojo santraukoj paskaitininkas priėjo išvados, kad tik katalikybės ir krikščionybės žmogus yra laisvas



„EL TIEMPO“ Semanario Lituanos
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T. E. 20-9027
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 416395

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Pranas Garšva. — Rankraščiai taisomi Redakcijos nuostūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusm. \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 3 dol.

17 de SEPTIEMBRE VII METAI Nr. 124

Š. m. rugsėjo 25 d., 21 val., šeštadienį, Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengiamas **LIETUVIŠKŲ DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ KONCERTAS — VAKARAS**
Programoje: Vyrų Oktetas ir L.T.M.A. „DAINA“ Tautinių Šokių Grupė.
Po programos šokiai. RENGĖJAI.

ir pilnai išsiskleidžia visomis savo sielos psichinėmis galiomis. Pakaita buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu ir paliko klausytojams naudingų ir gražių minčių pluoštus, kurios duoda gilesnę prasmę pilkai mūsų gyvenimo eigai. Toliau pirm. J. Gliosas padarė platesnį praeito valdybos periodo veiklos apžvalginį pranešimą, iš kurio nariai turėjo progos pamatyti praeitį metų nuveiktus darbus. Revizijos Komisijos vardu pranešimą padarė M. Kančauskienė, paminėdama, kad kasos atsiskaitytojei dokumentai ir knygos vedami tvarkingai ir gerai. Toliau skaičiais pailustravo praeitį metų pajamas — išlaidas ir kasos dabartinį stovį.

Čikštaitės dainomis, kurioms ji pati taip pat skambino ir pianu. Ji savo gražiu ir aiškiu balsu padainavo „Ko liūdi, berželi“ ir „Aš verkiu parimus“. Už dainas jaunoji dainininkė susilaukė tikrai pelnytų gausių plojimų. Arturas Kaminskas ir Albertas Baronas akordeonu išpildė duetą, pagrodami „Du broliukai kunigai“ ir suktinį, atskirai A. Kaminskas pagrojo „Canaria triste“, o A. Baronas valsa „Loco de amor“. Jaungsis pianistas Albertas Dominas pianu skambino ir dainavo „Kur tas šaltinėlis“ ir italų dainą „Sul mare“. Jauniesiems menininkams publika nesigailėjo plojimų, nes jie tikrai įdomiai pasirodė.

Penktu dienotvarkės punktu buvo pravesta Apylinkės Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimai. Pusiau slaptu balsavimu išrinkta sekanantieji asmenys: Kun. dr. A. Kleiva, A. Matukas, A. Baltrušaitis, P. Sakalauskas, Valė Deveikienė, M. Santarienė, A. Paršelis, M. Mačernienė, A. Matulionis, J. Jankauskas, J. Kriščiūnas ir Pr. Tamoševičius. Naujoji Apyl. v-ba savo pirmam posėdy pareigom pasiskirstė sekančiai: pirmininkas — kun. dr. A. Kleiva, sekretorius — Pr. Tamoševičius, kasininkas — A. Baltrušaitis, valdybos nariai — A. Matukas ir A. Paršelis. Revizijos Komisiją sudarė: pirmininkas — P. Sakalauskas, nariai — Valė Deveikienė ir A. Matulionis. Valdybos kandidatais liko: M. Mačernienė, M. Santarienė, J. Jankauskas ir J. Kriščiūnas.

Po jaunųjų programos išėjo scenon Lietuvių Oktetas, vadovaujamas Vyt. Cibavičiaus. Okteto sąstata yra A. ir V. Rastauskai, Z. Jau-nius, R. Mackevičius, K. Arsimavičius, V. Namikas, A. Lesniauskas ir V. Jucaitis. Jie tikrai gražiai sudainavo „Karo žygio dainą“ (J. Strolios), „Gaudžia trimaitai“ (M. Petrausko) ir „Į kovą“ (Račfino). Publika juos palydėjo griausmingais plojimais. Pabrėžtina, kad Oktetas jau yra gerai susidainavęs ir vertas didesnio viešo pasirodymo, kurio lietuviui laukia.

Su gražiom deklamacijom pasirodė jaunieji skantai vadovaujami p. Apanavičiaus. Deklamavo — R. Paršelis, J. Deveikis, T. Jasinevičius ir V. Apanavičius. Visiems mažiesiems deklamatoriams už lietuviškumą eilėraščius buvo gausiai plojama.

Akordeonistas R. Runimas išpildė akordeonu „švedų rapsodiją“, „Po Paryžiaus dangum“ ir savo paties kūrinių „Polką“. Tai jau nepir-mas jaunojo akordeonisto pasirodymas, bet vis geriau jis pripranta prie viešo muzikos pildymo.

Tikimasi, kad naujoji Apylinkės valdyba, turinti savo eilėse patyrusių ir pasišventusių visuomeniniam darbiui asmenų, duos visą eilę gražių parengimų, paskaitų, minėjimų ir suburs dar daugiau lietuvių į organizuotą kovą už tautinius ir bendruomeninius idealus. Viso to naujai valdybai nuoširdžiai ir linkime. — js —

A. Dominas dar kartą sugrįžo į sceną, duodamas fletos muzikos, kuri yra labai lietuviška ir panaši į Lietuvos lakštingalų čiulbėjimą.

LABAI ĮVAIRUS VAKARAS
Liet. Prek. ir Pram. Sąjunga rugsėjo 4 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoje, surengė gražų vakarą su labai įvairia programa, kurią išpildė daugiausiai lietuviškas jaunimas. Programa pradėta Marytės A.

Pabaigai muz. V. Rymavičius vadovaujamas šv. Cecilijos mergaičių choras davė lietuviškų dany, sužavėjusių publiką savo švelnumu. Jos padainavo „Už jūrelių, už marelių“, „Sėdžiu po langeliu“, „Vai pūtė, pūtė“ ir „Dainuok sesute“. Gausi plojimų banga užliejo salę ir dar vis norėjo daugiau dainų. Bet išėjo S-gos sekretorius p. L. Sruoga padėkoti visiems programos pildytojams ir visai publikai už dalyvavimą ir pakvietė pačius susirinkusius pasilinksinti, grojant orkestrui. Publika pamažu kilė iš suolų patenkinta tokia įvairia ir gražia programa. Programą gražiai vedė, duodama paaiškinimus, p. Aldona Jablonskytė. —pn.

* E. Galeckaitė Korsakienė ir M. Galeckas šiomis dienomis iš Lietuvos gavo liūdną žinią, kad ten šių metų gegužės mėn. mirė jų motina ir teta. Jiems reiškiame užuojautą.

ALB. VISUOMENININKŲ IR KULTURININKŲ BŪRELIS
Š. m. rugsėjo 26 d. 18 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, mūsų žymiajam rašytojui **VINCUI KRĖVEI** paminėti rengia **AKADEMIJĄ**
Programoje bus paskaitų apie V. Krėvės gyvenimą ir kūrybą, deklamacijos, fragmentų iš jo kūrybos skaitymas, dialoginė dramatinizacija iš „Šarūno“, solo, duetas ir vyrų oktetas. **TUO PAT METU RUOŠIAMA IR LIETUVIŲ SPAUDOS PARODA.**
Visi tautiečiai kviečiami į šį minėjimą atsilankyti. Įėjimas laisvas.